

قانوني ۾ مڙا

سپيريز پريس

ريڤهه رڤي گشتي و سه رنقي سه ر

مويد طيب

ماقين چاپكرني د پاراستي نه

كور دستانا عيراقلي - دهوك

تاخي ماري - جاچا ناشتي
ثاقهيي سپيريز

www.spirez.org

www.spirezpage.net

دار سپيريز للطباعة والنشر
دهوك

- ژمارا وهشاني: (٢٩٢)
- نافي بهرتووكي: قانونين هممورابي
- وهركيران: د. محمد صالح جمعه
- فهگوهازتن ژ نهلفابيا لاتيني: نهفراز حسين
- دهرهيتانا هونهري: نهفراز حسين
- بهرگ: نهجمهدين بيري
- سه ربه رشتكاري چاپي: شيروان نهحمه د تهيب
- چاپا نيكي
- تيراژ (١٠٠٠) دانه
- ژمارا سپاردني ل بهرتووكخانا بهدرخانيان ل
- دهوك (٢٢٩٨) ل سالا ٢٠١٢
- چاپخانهيا: خاني / دهوك

SPIREZ PRESS & PUBLISHER
DUHOK

قانونين ھەمۆرابى

وھرگىران
د. محمد صالح جمعه

فەگۈھازتن ژ ئەلفابىيا لاتىنى
ئەقرارز حسين

2012

دەپتە

دیاری

ئەز فئی نقیستا هانی ژ بوئا یهکهکی فه ژ گهورهترین رهوشهنبیرین کوردستانی ره د فئی سهردهما مه ده ژ بوئا بهریژ د. عسمهت شهریف فانی فه (۱۹۲۱/۱۱/۲۱ – ۲۰۱۱/۱۱/۹) ددم بدیاریکرن. ئەم ب سهدان ژ خورتین کوردان فه ل ئەورۆپا ده لسهر دهستین وی ده ب شیوهیی خهباتی فه ژ بوئا سهرخوهبوونا کوردستانی و پیکنانینا دهولهتهکی ملی فه هاتن بفیژکرن و بپهروهردهکرن. کیم مروّفان وهها ب زانستی فه لسهر چارهکرنا پرسا کورد ده ب مینا د. عسمهت شهریف فانی فه ب ریّک و پیّک فه دانه بنقیساندن.

د. محمد صالح جمعه

پيشكوتنا وەرگير

يهك ژ بنافودهنگرتين پاديشاهي بابل فه ب نافى همؤرابى (۱۷۹۳ – ۱۷۵۰ ب. ز.) فه دهاته بنافكرن. بهرى ۱۸۰۰ سالى دبهرى زاييى ده بابل ب باژارى مهزنتين و پيشكهفتين فه د سهرانسهرى دونيايى ده دهاته بدهرکهفتن.

دهستورا پاديشاهي همؤرابى لسهر كيلهكه سهنگينى مهزن ده هاتبوو بنقيساندن، ژ يا كو ئهو ب كهفتين و باشتين قانونين مهرؤفانيى فه د سهردهما خوه ده دهاته بدهرکهفتن و ئهو د گورهپانا باژير ده هاتبوو بدانين، دا كو هه موو ملهت وي بده بخوهندن، بديتن و پي بده بكاركرن.

بهرى نيژيكا ۱۱۷۰ سالى د بهرى زاييى ده، د جهنگهكى ده ئيلاميان دكاريبوون بابل بدن بشهكهناندن و بشهگرتن، كيلا همؤرابى ل گهل تالانديين دن ده ژ بونا شووش فه بخوهره بدن بئانين.

دؤزاندا نقيستين قانونين پاديشاه مهزنى همؤرابى ب سايا كؤلاندين فرهنسيان فه تيته بدهرکهفتن، ژ يين كو وان ئهو د زفستانا ۱۹۰۱/۰۲ ل سهر خاكى باژارى شووشا – سوزا – پايتهختى كهفتنارى ئيلامى ده ژ بال جاك مؤرگان فه دداتن بكرن. مهخابن كو فرهنسيان ئهف كيلا هانى ژ بونا مؤزهخانا لؤفري فه ل پارس ده دانه برهفانندن. دانهيهكى ژ بهرگورتى ژى فه ئهو ل مؤزهخانا پيرگامون ده ل باژارى بهرلين ده تيته بديتن.

بهندين قانونين همؤرابى د چل و چار خانان ده هاتنه بريكوپيكرن. ئهو ب زمانى بابلى فه ب شيوى قانونين ليبت عهشتار فه، ب نقيساندا ميخى فه هاتنه بنقيساندن. ئهو ب ۲۸۲ بهندان فه تين بدهرکهفتن، ب پرېوون فه ئهو ب بيتر ژ ۳۰۰ بهندان فه دهاتن بدهرکهفتن. پاديشاهى ئيلامى ژمارهك ژ ريزان

فہ ژئ داتہ بھلانین، دا کو ئه و ل شوونا وان ده نافئ خوہ و کاری مہزنی فہ کرنا خودیی بابل ل سہر ده بدہ بنقیساندن.

قانونین حہ مؤرابی ژ بونا ۱۲ بہشان فہ تیتن بیار فہ کرن:

بہشئ یہ کہم: ژ بہندیں ۱ - ۵ فہ ب دادوہران و بینفانان فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ دووم: ژ بہندیں ۶ - ۲۵ فہ ب دزیئ و تالانکرنئ فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ سییہم: ژ بہندیں ۲۶ - ۴۱ فہ ب کاروبارین لہشکەر فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ چارہم: ژ بہندیں ۴۲ - ۱۰۰ فہ ب کاروبارین زمفی، باخ و مالی فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ پینجہم: ژ بہندیں ۱۰۱ - ۱۰۷ فہ ب عہنبارین کرینا گشتی، دوکانین بازرگانان، گراوکرئی و دانوستہندنئ فہ ل گہل بازرگانین بچووک فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ شہشہم: ژ بہندیں ۱۰۸ - ۱۱۱ فہ ب مہیخانان فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ حہفتہم: ژ بہندیں ۱۱۲ - ۱۲۶ فہ ب فرؤشتنئ فہ تیتن بگریڈان.

بہشئ ہشتہم: ژ بہندیں ۱۲۷ - ۱۹۵ فہ ل سہر کاروبارین مالی، مافہیین وئ و پیوہندیین نہفہرین وئ ده ل گہل ہہفدوو ده تیتن بگریڈان.

بہشئ نہہم: ژ بہندیں ۱۹۶ - ۲۲۷ فہ ل سہر سزادانین ژدیلقہدانئ ده، ل سہر سزادانین نایینیکرنا لہفکرنان، پہیمانان، و پہیمان گریڈانان ده تیتن بگریڈان.

بہشئ دہہم: ژ بہندیں ۲۲۸ - ۲۴۰ فہ ل سہر بوہابوونان، دانینا کریا نفاکرنا خانیان، قہیکان و ہیژابوونا وان ده تیتن بگریڈان.

بہشئ یانزدہہمین: ژ بہندیں ۲۴۱ - ۲۷۷ فہ ب کریا مروؤف و جانہوہران فہ تیتن بگریڈان.

كورتيا ميژوويا كورد و كوردستاني: ژ دەستپيكرنا ميژوويي تاني في
رؤزي. محەمەد ئەمەين زەكى بەگ. چاپخانا رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د
سالا ١٩٩٩ دە.

ميژوويا دەولەت و ميرنشينين كورد د پيلا موسلمانتيي دە – بەرگي دووهم ژ
كورتيا ميژوويا كورد و كوردستاني. محەمەد ئەمەين زەكى بەگ. چاپخانا
رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د سالا ١٩٩٩ دە.

پرسياريا كورد: ميژوويا كوردان و نها وان. (جقاتا خوھەيبووني كوردبي
وھلاتپەرور). د. بليج شيركوه. چاپخانا رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان.
د سالا ١٩٩٩ دە.

كورد: رۆنكرن و ديتن. كورد نەفەين ميديان. ف. ف. مينۆرسكي. چاپخانا
رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د سالا ١٩٩٩ دە.

كوردستانا توركي دناقبەرا ھەردوو جەنگان دە. پرۆفيسۆر ئا. ھاسرەتيان.
چاپخانا رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د سالا ١٩٩٩ دە.

دەر ستراتيجيا سياسي و سپاھيا. تەفگەرا وھلاتيي كورد. تەماشەكرنەك ژ بۇنا
ميژ و نها، ھەروھە ژي يەكەكە دن ژ بۇنا ئايدنە ژي دە. د. عسمەت شەريف
وانلي. چاپخانا رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د سالا ١٩٩٩ دە.

زانستيا ميژوويي ل ئەورۇپا دە، ھەلسەفا وي، شيو وي، پيشكەفتنا وين،
رۆنكرنين ل سەر ميژوويا كوردستاني و ديروك نفيساندا رۆژھلاتي دە. د.
عسمەت شەريف وانلي. چاپخانا رەوشەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د سالا ١٩٩٩ دە.

تەفگەرا كورد د سەردەما نوھ و نوھا دە. ئەكادەميا زانستي يا يەكيتيا سوڤيتي
و ئەكادەميا زانستيا ئەرمينيا سوڤيتي، د سالا ١٩٨٧ دە. چاپخانا رەوشەنبيري،
ھەوليەر، كوردستان. د سالا ١٩٩٩ دە.

مير نيكۆلۆ ميكاڤيلي. چاپخانا ر و شەنبيري، هەوليەر، كوردستان. د سالا
١٩٩٩ دە.

پهیمانا جفاكى. جين جاكوس رۇسيۇ. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

پيشكەفتنا سۇسيالستىيى ژ ئۆتۆپيى تانى زانستىيى. فريدريك ئىنگلس. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

رۇلا كار د فەگوھەرتنا مويموونان دە ژ بۇنا مرۇفا. فريدريك ئىنگلس. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

مانيفىستا پارتيا كۆمۇنىست. ماركس، ئىنگلس، د وەشانين رۇماھى دە ئەلمانيا و د چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

دەربارى مافەيى نەتەوان د نيشانكرنا چارەنوسا خوە دە. لىنين. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

سى كانى و سى پىكھاتىن ماركسستىيى. لىنين. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

زىنەتا زمانى د نافا ھەرىمىن كوردى دە. ر. ل. تىسابۇلۇفا. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

ل سەر رىيا ئازاديا كوردستانى دە — چەند بىر و باوهرى ل سەر ھن روودانى سىياسى دە ژ ساللا ۱۹۵۶ — ۱۹۷۵ دە — د. م. س. جمعه. چاپخانا رەوشەنبىرى، ھەولپىر، كوردستان. د ساللا ۱۹۹۹ دە.

ل سەر تربا شىرۇ دە. د. م. س. جمعه. بەرلىن، د ساللا ۱۹۶۶ دە.

سى سال ل سەر مىژوويا كۆمەلا خوەندەفانين كورد ل ئەورۇپا دە. د. م. س. جمعه. بەرلىن، د گەلاويژا ساللا ۱۹۸۶ دە.

شەرەفنامە. شەرەفخاننى بەدلىسى. دھوك، ساللا ۲۰۰۶. وەشانخانەيا سپىريژ. چاپخانا وەزارەتا پەرورەدەيى، ھەولپىر، د ساللا ۲۰۰۶.

ئەفسانە. تۆماس مۆر. چاپخانا خانى - دھوك. وەشانخانەيا سپىرېز،
سالا ۲۰۰۸.

ھىگل. پەيقدارىيىن ل سەر مېژوويا فەلسەفى دە، ل سەر سىلكى دە، سالا ۲۰۱۱.

بەرگى ئىكى

قانوونىن ھەمۆرابى، ل سەر سىلكى دە، سالا ۲۰۱۲.

بەرلین، د ۲۰۱۲/۳/۸ دە. د. م. س. جمعه.

قانونین ھەمۆرابی

بەندا (۱)

ھەگەر کو مرۆفەکی ئازاد مرۆفەکی دنی ئازاد داتە بگۆنەھداریکرن⁽²⁾ و وی ئەو ب کوشتنی فە داتە بگۆنەھباریکرن، لیبەلی ئەو ل وی دە وی نکارە بدە بجھکرن، دئی تاوانبار بیته بکوشتن.

بەندا (۲)

ھەگەر کو مرۆفەکی ئازاد مرۆفەکی دنی ئازاد ب جانبازیی فە بدە بگۆنەھداریکرن، لیبەلی ئەو نکارە وی بدە بجھکرن، دئی سووچدار بەر ب چەم فە بیته بچووین و ئەو دئی خوہ ژ بۇنا نافا چەم فە بدە بنافیتن، ھەگەر کو چەم زۆرا وی بر، دئی سووچداری وی دەستین خوہ ژ بۇنا پاشمایین وی فە بدە بدانین، ھەگەر کو چەم داتە بخویانیکرن، کو ئەف مرۆفی ئازاد ب بیگۆنەھ فە تیته بدەرکەفتن و ئەو ب ساخی فە ھاتە بدەرکەفتن، سووچداری وی ب جانبازیی فە دئی بیته بکوشتن، ژ یی کو وی خوہ ژ بۇنا نافا چەم فە دابوو بنافیتن، دئی ئەو دەستی خوہ ژ بۇنا سەر پاشمایین سووچداری خوہ فە بدە بدانین.

بەندا (۳)

ھەگەر کو مرۆفەکی ئازاد گۆفەکە⁽³⁾ دەرەو د دۆزەکی دە بدە بکرن و ئەو نکارە راستیا گۆتینن خویی گۆتی بدە بجھکرن، ھەگەر کو ئەو ب دۆزا ژیانی فە بیته بدەرکەفتن، دئی ئەو مرۆفی ئازاد بیته بکوشتن.

⁽²⁾ Bezichtigen: Accused: گۆنەھباریکرن، سووچداریکرن. ناقبدووخستن.

بهندا (٤)

ههگهر كو وى ب گۆفهكه دهره و فه دهربارى دۆزهكه باژارتى فه داته بكرن،
دقى ئه و سزا وى دۆزى بده بهلگرتن.

بهندا (٥)

ههگهر كو دادفانهكى فهرمان داته بدان، بريارهك داته بدهرخستن، وى ئه و ب
نقيساندى فه داته بجهكرن، و وى فهرمانا خوه داته بفهگوهرتن، د پشت ره
دقین ئه و بدن بجهكرن، كو وى دادفانى فهرمانا خوه داييته بفهگوهرتن، ژ يا كو
ئه و دابوو بدهرخستن، دقى ئه و ب دوانزدهه جارى فه ب نالا وى دۆزى فه بده
بدان، ژ يا كو ئه و د وى دۆزى ده هاتبوو بهلدان، هيژى پيتر، دقین ئه و وى لبر
خهلكى ده ژ سهر كورسيا دادوهريتيى فه بدن بنافيتن و ئه و دقى جارهكه دن نه
بيته بفهگهراندن و نهژى لسهر كورسيا خوه ده لگهل دادفانان ده د دۆزهكى ده
بيته بروونشتن.

بهندا (٦)

ههگهر كو مروّفهكى نازاد مال⁽⁴⁾ ژ مالا خوهدى فه يانژى خانىكى فه داته
بدرىكرن، دقى ئه و بيته بكوشتن، ههروهها ژى ژ يى كو مالى دزىي ژ وى فه
دابوو بوهرگرتن، دقى ئه و ژى بيته بكوشتن.

بهندا (٧)

ههگهر كو مروّفهكى نازاد داته بكرين يانژى ب رهنگى سپارتنى فه زيف، زيپر،
بهندهكى نيپر يانژى بهندهكه مى، گايهك، كهرهك، پهزهك يانژى چيى دن ژ
دهستين كورى مروّفهكى نازاد يانژى ژ دهستين كورهكى بهنده فه ب بى بينقان
فه و ب بى گريدانا پهيمانان فه داته بوهرگرتن، دى ئه و مروّفى نازاد ب دز فه
بيته بدانين و دقى ئه و بيته بكوشتن.

(3) Zeuge: Witness: گۆفان، بينقان.

(4) Waren, Guter: Goods: مال، بهركرن.

بهندا (۸)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد گایهکی، پهزهکی، کهرهکی، بهرازهکی، فهیکهکی بده بدزین، ژ یین کو نهو ب مالین مالا خودی فه یانژی ب کاخی⁽⁵⁾ فه تیتن بدهرکهفتن، دفی نهو ب سی جاری فه ب بهرامبهر فه بده بدان، ههگهر کو نهو ژ بوئا پهریشانهکی فه بیتن بدهرکهفتن، دفی نهو ب دهه جاری فه ب بهرامبهر فه بده بغهگراندن. ههگهر کو دز نکاربه بده بغهگراندن، دفی نهو بیته بکوشتن.

بهندا (۹)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد بهشهک ژ مالی خوه فه داته بونداکرن و وی ههک ژئ ل نک مروڤهکی دنی نازاد ده داته بدیتن. مروڤی نازاد، ژ یی کو مال ل نک وی ده دهاته بدیتن، داته بگوتن: "مروڤهکی مال ژ بوئا من فه داته بفروتن. من نهو ب نامادهبوئا بینفانان فه دایته بکیرن"، و ههگهر کو خودیی مالی ونداگری ژئ ژ نالیی خوه فه بینفانین پشتگرتنا مالی خوه دانه بئانین، دفی دادوهر ل گوتنن وان ده بده بتهماشهکرن. لسهر بینفانین دیتنا کرینی ده و لسهر بینفانین ناسکرنا مالی وندابوویی ده دقین لبهه خوهدان ده تشتین دزان بدن بگوکرن. فروشتفانی⁽⁶⁾ وسا ب دز فه تیته بدهرکهفتن؛ دفی نهو بیته بکوشتن. خودیی مالی ونداگری دفی مالی خودیی ونداگری بده بوهرگرتن. کریدار⁽⁷⁾ ژئ دفی زیقین خوه ژ سهرمیان مالی فروشتفان فه بده بوهرگرتن.

بهندا (۱۰)

ههگهر کو کریدار ژ نالیی خوه فه نه فروشتفان و نهژی بینفانین د دهما کرینه ده نهده بئانین، لیبهلی خودیی مالی ونداگری ژ نالیی خوه فه بینفانان بده بئانین، ژ یین کو وان نهو مالی هانی ب نالا مالی وی فه دانه بناسکرن، فیجا

⁽⁵⁾ Palast: Palace: کاخ، قهسر.

⁽⁶⁾ Verkäufer: Seller: فروشتفان، فروشتدار.

⁽⁷⁾ Käufer: Buyer: کریدار، کریدار.

کریدار ب دز فه تیته بدهرکهفتن؛ دفی نهو بیته بکوشتن. خوهدی مالّ ونداگری دفی مالّ خوهی ونداگری بده بوهرگرتن.

بهندا (۱۱)

ژ ئالیهکی دن فه، ههگهر کو دۆزدارئ خوهدی مالّ ونداگری بینشانان نهده بئانین، ژ یین کو نهو مالّ ویی ونداگری ددن بناسکرن، نهو ب سهختهبازیی فه تیته بتاوانباریکرن و نهو ب گلیکی دهرهو فه پی هاتیه برابوون، نهو دفی بیته بکوشتن.

بهندا (۱۲)

ههگهر کو فرۆشتقان د وی دهمی ده هاتبه بمرن، دی کریدار ژ سهرمیانی فرۆشتدار فه پینج بهرامبهر ژ داخوازا دۆزا کری فه بده بوهرگرتن.

بهندا (۱۳)

ههگهر کو بینفانین وی مرۆقی ئازاد نه ل بهردهستان فه بیتن بدهرکهفتن، دفی دادقان ژیره دهمهکی د ناڤا شهش مههان ده بده بدانین، و ههگهر وی د ناڤا شهش مههان بیناڤ نهदानه بئانین، نهو مرۆقی ئازاد ب دهرهوکار فه تیته بدهرکهفتن؛ نهو دفی سزادانا وی دۆزی بده بهلگرتن.

بهندا (۱۴)

ههگهر مرۆفهکی نازاده کورهکی بچووکی مرۆفهکی ئادازی دن داته بدزیکرن، دفی نهو بیته بکوشتن.

بهندا (۱۵)

ههگهر کو مرۆفهکی نازاد ئالیکاریا بهندهیهکی نیڕ یانژی بهندهیهکی میی دهولهتی یانژی بهندهیهکی نیڕ یانژی بهندهیهکه میی مرۆفهکی ساده ب بازدانیی فه ژ باژیر فه داته بکرن، دفی نهو بیته بکوشتن.

بهندا (۱۶)

ههگهر مروڤهکی نازاد د نایا مالا خوه ده بهندهیهکی نیږ یانژی بهندهیهکه میی دهولتهتی یانژی مروڤهکی ساده داته بهشارتن و وی نه و نه ژ بوئا بنگهها پوئیس فه داته بسپارتن، دفی نه و خوهدی مالئ بیته بکوشتن.

بهندا (۱۷)

ههگهر مروڤهکی نازاد بهندهیهکی نیږ یانژی بهندهیهکه می ل چولی ده داته بگرتن و وی نه و ژ بوئا خوهدی وان فه داته بههگهراندن، خوهدی وان بهندان دفی ژ بوئا وینا فه دو شکلین^(۸) زیف بده بدان.

بهندا (۱۸)

ههگهر کو بهندهیهکی وسا ناخوازه نافی خوهدی خوه بده بگوتن، دفی گرتیفانی وی وینا ژ بوئا کاخی فه بده برن، داکو ناسناما وینا بیته بناسکرن و دفی نه و وی ژ بوئا خوهدی وینا فه دبن بههگهراندن.

بهندا (۱۹)

ههگهر کو گرتیفان نه و بهندی هانی د مالا خوه ده داته بهشارتن و د پشتره نه و بهندی هانی ل نک وی ده هاته بگرتن، دفی نه و بیته بکوشتن.

بهندا (۲۰)

ههگهر کو بهنده ژ نایا دهستین گرتیفانی خوه فه داته ببازدان، دفی لسهر وی مروڤی نازاد ده ژ بوئا خوهدی بهندهی فه ب خوهدان فه بده بسووندخوارن و دفی نه و ژ خوهستی فه بیته بنازادکرن.

^(۸) شکل ب گرانبونا ۸ گرامان فه تینه بدهر کهفتن.

بهندا (۲۱)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد د رښا کونهکې ده ژ بوڼا ناڤا خانیههکی ده دخوازه بیټه بکهفتن، وهها مروڤ وی ژ بوڼا فی کونا هانی ڤه دده بکوشتن و وی ژ بوڼا ناڤا وی کونا هانی ڤه دده بڤهشارتن.

بهندا (۲۲)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ب دزیی ڤه دهاته برابوون و نهو هاته بگرتن، دڤی نهو مروڤی هانی بیټه بکوشتن.

بهندا (۲۳)

ههگهر کو دز نههاته بگرتن، دڤی لسهر مروڤی نازادی ژئی دزیکری ده ل نک خوهدان ده لسهر ههموو تشتین خوهیی دزی و ونداگری ده بده بگلیکرن و دڤی لسهر باژیر و سهردار ده، ژ یین کو د ناڤا نهردی وان ده و د ههریما وان ده دزیتی هاتیه کرن، تهڤایا دزیتی ژیره بدن بڤهگهراندن.

بهندا (۲۴)

ههگهر کو کهسهکی د دهما دزیی ده ژینا خوه داته بونداکرن، دڤی لسهر باژیر و سهردار ده ژ بوڼا مروڤین وینا ڤه منهک زیف بدن بدان.

بهندا (۲۵)

ههگهر کو ناگر ب خانیا مروڤهکی نازاد ڤه هاته بکهفتن و مروڤهکی نازادی دن، ژ یی کو نهو ژ بوڼا ڤهمراندنی ڤه هاتبوو بچووین، چافین خوه ژ بوڼا سهر مالی لڤاندی خوهدی خانی ڤه دابوو ببهردان و وی مالی خوهدی وی داته بېرن، دڤی نهو ژ بوڼا ناڤا وی ناگری هانی ڤه ب خوه ڤه بیټه بناڤیتن.

بەندە (۲۶)

هەگەر کو ژ سەربازەك يانژی نیچیرفانەکی تۆرا ماسیان فە ژ بۆنا کارئ⁽⁹⁾ پیرابوونا چەکداریی پادیشاه فە هاتە بخووستن، ئەو نەهاتە بچووین، یانژی وی مرۆفەکی دن ژ دیلقا خوە فە داتە بکریکرن و وی ئەو ژ دیلقا خوە فە داتە بریکرن، وەها دئ ئەف سەرباز یانژی نیچیرفانئ تۆرا ماسیان بیته بکوشتن؛ ژ یئ کو ئەو ژ بال وی فە هاتبوو بکریکرن، دئ خانیی وی ژى بده بوەرگرتن.

بەندە (۲۷)

هەگەر کو سەربازەك يانژی نیچیرفانەکی تۆرا ماسیان ژ بۆنا کارئ پیرابوونا چەکداریی پادیشاه فە هاتە بفەرمانداریکرن و د دەما مایینا دووربوونا وینا دە زەقیئ وی یانژی باخی⁽¹⁰⁾ وی ژ بۆنا یەکەکی دن فە دابوون بدان و ئەف ب ئەرکین خوەیی دەرەبەگیئ فە دەهاتە برابوون و هەگەر کو ئەوی هانئ هاتە بفەزیراندن و ئەو ب باژاری خوە فە هاتە بگھاندن، وەها دقئ مرۆف ژ بۆنا وینا فە زەقیئ وی یانژی باخی وی بده بفەزیراندن، و ئەو دقئ ب ئەرکین خوە فە بیته برابوون.

بەندە (۲۸)

هەگەر کو سەربازەك يانژی نیچیرفانەکی تۆرا ماسیان د دەما کارئ پیرابوونا چەکداریی پادیشاه دە هاتە بدیلقەکرن و کورئ وی دکارە ب ئەرکین دەرەبەگیئ فە بیته برابوون، وەها دقئ ژیره زەقی و باخ بیته بدان و دقئ لسەر وی دە ئەو ب ئەرکین باقی خوەیی دەرەبەگیئ فە پی بیته برابوون.

⁽⁹⁾ Zins: Interest: کار، قازانج.

⁽¹⁰⁾ Baugarten: Garden: باخ، زەقی، چەم، وەرز، رەز، محتی..

به‌ندا (۲۹)

هه‌گهر کو کارئ وی هیژی ب سافا فه بیته بدهرکهفتن و نهو نکاربه ب ئهرکین بافئ خوهیی دهره‌به‌گیئ فه پئ بیته برابوون، وهها دقئ یهک ژ سیسیان فه ژ زهقی فه یانژی ژ باخ فه ژ بوئا دیئا وینا فه بیته بدان، دا کو نهو ب خوه‌دیکرنا وینا فه بیته برابوون.

به‌ندا (۳۰)

هه‌گهر کو سه‌ربازهک یانژی نیچیرفانه‌کی تورا ماسیان دهف ژ زهقیئ خوه، باخئ خوه و خانئی خوه فه ژ بهر ئهرکین دهره‌به‌گیئ فه داته ببهردان و وی خوه داته بدوورکرن، یه‌که‌کی دن د پشتی دوورخستنا وینا ده زهقیئ وی، باخئ وی و خانئی وی ب دهستین خوه فه داته بخستن و نهو ب دریزبوونا سی سالان فه ب ئهرکین خوهیی دهره‌به‌گیئ فه پئ هاتیبه برابوون، وهها دئ بیته بکرن، هه‌گهر کو نهو بیته بفه‌زیفراندن و نهو زهقیئ خوه، باخئ خوه و خانئی خوه بده بداخوازیکرن، نهو دئ ژ بوئا وینا فه نه‌ییتن بدان. (لیبه‌لی) دئ نهو ژ بوئا یئ کو دهستین خوه ژ بوئا وان فه دابوو بسهردانین، و ژ یئ کو ب ئهرکین خوهیی دهره‌به‌گیئ فه پئ دهاته برابوون، دئ نهو هیژیپتر ب ئهرکین خوهیی دهره‌به‌گیئ پئ بیته برابوون.

به‌ندا (۳۱)

هه‌گهر کو نهو بهس و ب تهنها فه ب دریزیا ساله‌کی فه هاته بدوورکهفتن و نهو هاته بفه‌زیفراندن، وهها دئ ژ بوئا وینا فه زهقیئ وی، باخئ وی و خانئی وی ژیره بیته بفه‌زیفراندن، و نهو دقئ بخوه‌فه جاره‌که دن ب ئهرکین خوهیی دهره‌به‌گیئ پئ بیته برابوون.

بەندا (۳۲)

هەگەر کو سەربازەك يانژی نیچیرفانەکی تۆرا ماسیان د دەما پیرابوونا چەكداریا پادیشاه دە بیته بدیلکەفتن و بازرگانەکی ئەو ژ بوئا ئازادیکرنی فە داتە بکرین، و ئەو ژ بوئا بازاری وینا فە داتە بقیەزیراندن؛ هەگەر کو ئەو ب تیربوونا خوەدانئ مال فە ژ بوئا کرینا ئازادیا خوە فە بیته بدەرکەفتن، دقئ ئەو خوە بدە بکرین، هەگەر کو ئەو ب خوەدانئ تو تشتەکی فە د مالا خوە دە ناییتە بدەرکەفتن، ژ یئ کو ئەو پئ ئازادیا خوە بدە بکرین، دئ ئەو ژ بال مالا خوەدانئ بازاری خوە فە ب ئازادیئ فە بیته بکرین؛ هەگەر کو تو تشت د مالا خوەدان دە ناییتە بدیتن، ژ یئ کو ئەو خوە ژ بوئا ئازادیئ فە پئ بدە بکرین، دقئ لسەر کاخی⁽¹¹⁾ دە ئازادیکرنا وینا بدە بکرین. زەقیئ وی، باخی وی، خانیی وی دقئ ژ بوئا ئازادیکرنا وینا فە نەییته بدان.

بەندا (۳۳)

هەگەر کو سەردارەکی يانژی سەرۆکەکی داتە بکارکرن يانژی پئ هاتە بروونشتن، کو سەربازەك ژ پیرابوونا چەكداریی پادیشاه فە بیته بدوورخستن و کریدارەکی دن ژ دیلغا وینا فە ژ بوئا پیرابوونا چەكداریا پادیشاه فە داتە بناردن، وەها دئ ئەف سەردارئ هانی يانژی ئەف سەرۆکی هانی بیته بکوشتن.

بەندا (۳۴)

هەگەر کو سەردارەکی يانژی سەرۆکەکی مالی لقانیدی سەربازەکی داتە بکرن، داتە بتالانکرن، يانژی ئەو ژ بوئا سەربازەکی فە ژ بەر کریا وی فە پئ داتە بدان، ژ بوئا سەربازەکی فە د ریا گلیبەکی دە ژ یەکەکی خورت فە داتە بدان يانژی د ریا تالانکرن سەربازەکی دە ژ دیاریا پادیشاه فە داتە بکرن، ژ یئ کو پادیشاهی ئەو پئ دابوو بخەلاتکرن، وەها دئ ئەف سەردارئ هانی يانژی ئەف سەرۆکی هانی بیته بکوشتن.

(11) Palast: Palace. Court: کاخ. قەسر.

بهندا (۳۵)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژ دهستین سهربازهکی ڤه دهوارین رهش یانژی پهز داته بکرین، ژ یین کو پادیشاه ژ بونا سهرباز ڤه دابوون بدن، وی دئ ښه و پهرین خوه بده بونداگرن.

بهندا (۳۶)

زهڤی، باخ و خانیی سهربازهکی یانژی نیچیرفانهکی تورا ماسیان یانژی کارمهندهکی دن ب پهران ڤه نکاره بیته بفرۆتن.

بهندا (۳۷)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد زهڤییکی، باخهکی یانژی خانیهکی سهربازهکی، نیچیرفانهکی تورا ماسیان یانژی کارمهندهکی دن داته بکرین، وها دڤی ڤاڤکی پهیمانا وینا بیته بشکهناندن، ب سهردهژی ڤه ښه و پهرین خوه دده بونداگرن؛ زهڤی، باخ یانژی خانی جارهکه دن ژ بونا خوهدیڤی خوه ڤه تیته بڤهگهراندن.

بهندا (۳۸)

سهربازهک، نیچیرفانهکی تورا ماسیان یانژی ههر کارمهندهکی دن نکاره ل زهڤی، باخ یانژی خانی ڤه، ژ یی کو ژیره هاتیه بدن، ژ بونا پیرهکه خوه ڤه یانژی کهچا خوه ڤه بده بدن، وهاژی ښه و نکاره ژ وان ڤه ب بهرامبهری دهیندارییهکی ڤه بیته بڤاڤهڤتن.

بهندا (۳۹)

ژ زهڤی، باخ یانژی خانی ڤه، ژ یی کو وی د رییا کرینی ده ب دهستین خوه ڤه داییه بختن، ښه و دکاره ژ بونا پیرهکا خوه ڤه یانژی ژ بونا کهچا خوه ڤه هنهکی بدن بدن، وها ژ ښه و دکاره هنهکی ژ یی ب بهرامبهری دهینین خوه ڤه بیته بڤاڤهڤتن.

بهندا (٤٠)

ئەو دكارە زەقى، باخ، و خانى ژ بۇنا بازركانەكى قە يانژى ژ بۇنا ھەر يەكەكى دنى ميرىي گشتى قە بدە بفرۆشتن، دقئ لسەر كریدار قە كو ئەو ب ئەركئن خوھىي دەرەبەگىي قە ب بەرامبەرى زەقى، باخ و خانى قە پئ بئتە برابوون.

بهندا (٤١)

ھەگەر كو مرؤفەكى ئازاد زەقىيەكى، باخەكى يانژى خانىيەكى ژ مالى سەربازەكى، نيچيرفانەكى تۆرا ماسيان قە يانژى ژ ھەر كارمەندەكى دن قە داتە بشەگوھەرتن، وھا ژى وى بوھايي وى دابوو بدان، وھا ژ بۇنا سەرباز، نيچيرفانئ تۆرا ماسيان قە يانژى ژ بۇنا كارمەند قە زەقىي وى، باخئ وى يانژى خانىي وى تئتە بشەزىفراندن؛ وھاژى دقئ بوھايي ژيرە پيشكەشكرى بئتە بەشتن، ژ يئ كو ئەو ژيرە ھاتبوو بدان.

بهندا (٤٢)

ھەگەر كو مرؤفەكى ئازاد زەقىيەك ژ بۇنا چاندنى قە داتە بكرئكرن و وى ژ زەقى قە دەخل و دان⁽¹²⁾ نەداتە بەلانين، وھا مرؤف ژيرە ددە بچەكرن، كو وى زەقى نەداييتە بناژۆتن، وھا دقئ لسەر وى دە ئەو ژ بۇنا خوھديئ زەقى قە دەخل و دان ل گۆرا زەقىي مرؤفئ ئازاد تەنشتئ دە بدە بدان.

بهندا (٤٣)

ھەگەر كو ئەو زەقى نەدە بچاندن و وى ئەو ب بەيار قە داتە بەشتن، وھا دقئ ئەو ژ بۇنا خوھديئ زەقى قە دەخل و دان ل گۆرا خوھديئ زەقىي تەنشتا وى

(12) Getreide: Grain: دەخل و دان.

ده پي بده بدان؛ ليټه لي هه گهر كو زه قبي نه چاندي ژ بهر خوه فه هاته بشينبون، ودها دقي نهو بهري وي بده بپاله بيكرن، بده بديران و وي ژ بوئا خوه ديب زه قبي فه بده بدان.

به ندا (٤٤)

هه گهر كو مرو فقه كي نازاد زه قيه كي بهيار ژ بوئا چانديي فه ژ بوئا سي سالان فه داته بكر يكرن؛ ليټه لي نهو هاته بته مبه ليكرن و زه قبي نه داته بچاندين و د سالا چاران ده زه قبي ژ بهر خوه فه هاته بشينبون، ودها دقي لسهر وي ده نهو بهري زه قبي بده بپاله بيكرن و بده بديران و وي ژ بوئا خوه ديب زه قبي فه بده بدان؛ هيژي پيتر دقي نهو ژ بوئا خوه ديب زه قبي فه دهه كور⁽¹³⁾ ژ دهخل و دان فه ژ بوئا ههر ههشت دهه نهيكو بده دان.

به ندا (٤٥)

هه گهر كو مرو فقه كي نازاد زه قبي خوه ژ بوئا جوتكاره كي فه ب بهرام بهري پشكه كي فه دابوو بدان و وي پشكا زه قبي خوه داته بوهر گرتن، د پشت ره (خوه دان) ناداد زه قبي داته ببنا فكرن يانزي لههيه كي زه قبي داته بويرانكرن، ودها ژ بوئا جوتكار فه زيان تيته بفه گهراندين.

به ندا (٤٦)

ليټه لي، هه گهر كو وي (هيژي) پشكا زه قبي خوه نه دابه بوهر گرتن، ليټه لي هه گهر كو وي نهو ب پشكرنا نيقي فه يانزي ب سي سييه كي فه دابوو بكر يكرن، ودها دقي لسهر جوتكار و خوه ديب زه قبي ده تيتن بدهر كهفتن، كو نهو ل گورا بهري چاندي ده بدن بپار فه كرن.

⁽¹³⁾ كور = هوقه و نهو ژ بوئا ٣٠٠ قو تيته بپار فه كرن. نهيكو = ٨/١ ژ فهدان فه تيته بدهر كهفتن.

(لسهر ههر ٦٤٨٠٠ مزي چارگوشي دقي نهو ٣٠٠٠ (ل) دهخل ودان بده بدان. جمع)

به‌ندا (٤٧)

هه‌گهر كو جۆتكار تو بهر ژ بهرئ چانديا خوهي پار فه نه‌داته بوهرگرتن و نهو ژ چانديا زهفي فه هاته ببيزاركرن، وها خوهديئ زهفي تو كوسپان ناده بدوروستكرن، كو جۆتكار هيژي پيتر زهفيي وي بده بهلانين و بدانين، و د دهما چينيئ ده نهو ل گؤرا له‌فهاتنا د پهيماني ده پارا خوه ژ ده‌خل و دان فه بده بهلانين.

به‌ندا (٤٨)

هه‌گهر كو لسهر مروّفه‌كي نازاد ده گراوكرن بيته بديتن و خوه‌دان ئاداد زهفيي وي داته ب بنئافكرن يانژي له‌هييه‌كي چانديا وي لبه‌ر خوه ده داته بېرن، يانژي ژ كي‌مانيا ئافي فه زهفي تو بهرئ ده‌خل و دان نه‌داته بنئافيتن، وها نهو د في سالا هاني ده تو ده‌خل و داني ژ بوئا ده‌ينداري خوه فه ناده بدان، نهو پهيمانا قافكي خوه دده بنوهكرن و وها ژي نهو تو كاري ژ بوئا وي سالا هاني فه ناده بدان.

به‌ندا (٤٩)

هه‌گهر كو مروّفه‌كي نازاد پهري ژ بازرگانه‌كي فه داته بده‌ينكرن و وي ل نك بازرگان ده زهفيكي شووفكري ژ بوئا چانديا ده‌خل و دان يانژي كونجيان فه داته بگراوكرن و هه‌گهر كو وي ژيره داته بگؤتن: "ژ خوه‌ره زهفي بده بچاندين و بچنين و بهري ژيهاتي ژ ده‌خل و دان و كونجيان فه بده بكموكرن و بېرن". هه‌گهر كو جۆتكاري لسهر زهفي ده ده‌خل و دان يانژي كونجي داته بهلانين، ژ يين كو نهو لسهر زهفي ده هاتبوون بشينهاتن، و نهو ژ بوئا بازرگان فه وي ده‌خل و داني و وان كونجيان ژ ديئفا پهريين وي و كارا وي فه دده بدان، ژ يين كو وي ژ بازرگان فه دابوون بده‌ينكرن و پيره ژي وها ژي نهو خوه‌رچيپين لسهر چانديي ده دده بدان.

بەندە (۵۰)

هەگەر کو وی زەفیهکی چاندی ب دەخل و دان فە یانژی زەفیهکی چاندی ب کونجیان فە داتە بگراوکرن، وەها خوەدیئ زەفی دەخل و دان یانژی کونجیان دەه بێرن، ژ یین کو ئەو ژ زەفیئ فە هاتبوون ببهرکرن، و دفی لسهر خوەدیئ زەفی دە ئەو پهرین بازرگان لگهل کارا وینا دە بده بدن.

بەندە (۵۱)

هەگەر کو ئەو ب خوەدانئ فەگه‌رانندا پهران فە نه‌ییته بدهرکه‌فتن، وەها دفی ئەو ژ بۆنا بازرگان فە دەخل و دان یانژی کونجیان ل گۆرا هیژابوونا وان دە د بازاری دە یانژی ل گۆرا دانینا هیژابوونا وان دە ژ بال پادیشاه فە ژ دیلشا پهرین ویی قهرزکری فە لگهل کارا وان دە بده بدن.

بەندە (۵۲)

هەگەر کو جۆتکاری ب کریکری فە لسهر زەفی دە تو دەخل و دانی یانژی کونجیان نه دە هلانین، وەها ئەو نکاره په‌یمانا خوەیی له‌فکری دە بده بقه‌گوه‌رتن.

بەندە (۵۳)

هەگەر کو مروفه‌کی ئازاد دهرباری خورتکرنا دهربه‌ندی خوه فە پر قه‌له‌پیوون داته بخویانیکرن و دهربه‌ندی خوه نه داته بخورتکرن و د دهربه‌ندی وی دە فەبوونه‌ک هاته بدهرکه‌فتن، کو ژئ له‌هییه‌کی ئافی هاته بدهرکه‌فتن، وەها ئەو دفی ژ بۆنا وی که‌سی فە دەخل و دانی وێرانکری بده بدن، ژ یی کو ئەو د رییا فەبوونا دهربه‌ندی وینا فە هاتبوو بروودان.

بهندا (۵۴)

ههگهر کو ئه و نكاربه دهخل و دان بده بدان، وهها دقئ مرؤف وى و مالين وى بهرامبهر ب پهران فه بده بفرؤشتن و لسهر جوئكان ده، ژ يين كو دهخل و دانين وان هاتبوون بويرانكرن، وان پهران د نافا خوه ده بدن بفهپارفهكرن.

بهندا (۵۵)

ههگهر كو مرؤفهكى نازاد جوکين خوه ژ بوئا ئافدانئ فه بده بفهكرن و د پشتره پشتا خوه بده بفهكرن و وهها ئه و زهفيئ تهنشتا خوه بده ب بنئافكرن، وهها دقئ كو ئه و دهخل و دانين ويرانكرى ژ بال بنئافكرنئ فه ژ بوئا خوهديين وان فه ل گؤرا هاتنا پهرچئ تهنشتا خوه فه بده بفهزيفراندن.

بهندا (۵۶)

ههگهر كو مرؤفهكى نازاد ئاف داته بفهكرن و وهها شينيين زهفيئ تهنشتا وى لهر ئافئ ده هاتن بجرن، وهها دقئ ئه و ژ بوئا ههر ۶۴۸۰۰ مترئ چارگؤشى فه (۳۰۰۰ ل) دهخل و دان بده بدان (كو ئه و ژيره دهه كورئ دهخل و دان ژ بوئا ههر هيژدهه ئيكؤ فه بده بدان).

بهندا (۵۷)

ههگهر كو شقانهكى ب بيلههفههاتنا خوهديئ زهفيكى فه پهزين خوه لسهر شينيا زهفيى وينا ده داتن بچيراندن و ب بئ دستوورا خوهديئ زهفي فه وى پهزين خوه ب چيراندنئ فه داتن بهشتن، وهها گاغا كو خوهديئ زهفيئ خوه بده بپالهبيكرن، دقئ لسهر شفين ده، ژ يئ كو وى ئه و دابوو بچيراندن، ب بئ دستوورا خوهديئ زهفي فه ژ بوئا خوهديئ زهفي فه بيست كوران ژ دهخل و دان فه ژ بوئا هيژدهه ئهيكويان بده بدان (ژ بوئا ۶۴۸۰۰ مترئ چارگؤشى فه ۳۰۰۰ ليتهر دهخل و دان بده بدان).

به‌ندا (۵۸)

هه‌گه‌ر شفانه‌کی د پشته‌کی کو په‌ز ژ می‌رگا چیراندنا گشتی فه هاتبوون بکشاندن و د پشته‌کی کو هه‌موو په‌ز ژ بو‌نا نا‌فا دهرگه‌هی باژیر فه هاتبوون بکه‌فتن و دهرگه‌ه ل وان ده هاتبوو بدادان، کو وی په‌ز ژ بو‌نا نا‌فا زه‌فی فه داته بئاژۆتن و زه‌فی ژ بال په‌ز فه هشت بیته بچیراندن، وه‌ها شفان زه‌فی، ژ بی کو وی نه‌و دابوو بچیراندن، دقابوو کو نه‌و بی بده بگوه‌پیدان، دفی لسه‌ر وی ده د ده‌ما چینی ده ژ بو‌نا خوه‌دی زه‌فی فه شیست کوران ژ ده‌خل و دان فه لسه‌ر هه‌ر هیژده‌ه ئه‌یکۆیان ده بده بدان (له‌سه‌ر ۶۴۸۰۰ می‌تری چارگۆشی ۱۸۰۰۰ لیته‌ر ده‌خل و دان ژ بو‌نا خوه‌دی زه‌فی فه بده بدان).

به‌ندا (۵۹)

هه‌گه‌ر کو مرۆفه‌کی نازاد داره‌ک ژ باخی مرۆفه‌کی نازادی دن فه ب بی ده‌ستورا خوه‌دی باخ فه داته بژیکرن، وه‌ها دفی نه‌و نیف منه ژ زیف فه بده بدان.

به‌ندا (۶۰)

هه‌گه‌ر کو مرۆفه‌کی نازاد زه‌فیه‌ک ژ بو‌نا چاندیکرنی فه داته بدان، باخان باخ داته بچاندن، وه‌ها نه‌و باخ ب دریزبوونا چار سالان فه دده بخوه‌دیکن، د سالا پینجان ده خوه‌دی باخ و باخان ب مینا هه‌ف فه باخ ل هه‌فدوو ده ددن بپارفه‌کرن؛ خوه‌دی باخ پارا خوه‌ دده به‌ه‌لبژارتن و نه‌و وی د پیشی ده ژ خوه‌ره دده بېرن.

به‌ندا (۶۱)

هه‌گه‌ر کو باخقان ب چاندنیا هه‌موو زه‌فی فه نه‌هاته بداویکرن و پارچه‌ک ژ وی ب به‌یار فه داته به‌شتن، وه‌ها مرۆف به‌یاری ب سه‌ر به‌ه‌را وی فه دده ببه‌ردان.

به‌ندا (٦٢)

هه‌گه‌ر كو ئه‌و باخى پى هاتيه بدن، ئه‌و وى ب نالا باخ فه بده بهلانين و بدانين، ليه‌لى ئه‌و وى دده بچاندين، وه‌ها دقئ لسهر باخان ده ژ بوئا خوديئ زه‌فى فه به‌رى ژيهاتنا زه‌فى ژ بوئا وان سالان فه، ژ يين كو ئه‌و د وان ده ب به‌يار فه هاتبوو بهشتن، ل گؤرا ژيهاتنا په‌رچئ ته‌نشتا خوه ده بده بدن؛ پيره‌زى دقئ لسهر وى ده ئه‌و ب وان كارين پيوست فه د زه‌فى ده پى بيته برابوون و دقئ ئه‌و زه‌فى ژ بوئا خوديئ وينا فه بده بقه‌گه‌راندين.

به‌ندا (٦٣)

هه‌گه‌ر كو باخ ب به‌يار فه بيته بده‌رکه‌فتن، وه‌ها دقئ كو ئه‌و ب كارئ پيويست فه د زه‌فى ده پى بيته برابوون و ئه‌و وى ژ بوئا خوديئ زه‌فى فه بده بقه‌گه‌راندين؛ ب سه‌رده‌زى فه دقئ ئه‌و لسهر ٦٤٨٠٠ مترئ چارگوشى ده ٣٠٠٠ ليتر ژ ده‌خل و دان فه ژ بوئا ساله‌كى فه بده بدن.

به‌ندا (٦٤)

هه‌گه‌ر كو مروقه‌كى نازاد باخى خوه ژ باخفانه‌كى فه ژ بوئا هلانين و دانينا وينا فه داته بدن، وه‌ها دقئ لسهر باخقان ده ژ بوئا خوديئ باخ فه دو ژ سييسان فه ژ ژيهاتنا باخ فه بده بدن، ب دريژبوونا كو ئه‌و باخ د نافا ده‌ستين خوه ده دده بهشتن، به‌شى سييه‌م ژ ژيهاتنا باخ فه ئه‌و ژ خوه‌ره دده بېرن.

به‌ندا (٦٥)

هه‌گه‌ر كو باخقان ب باخفه گوھيئ پى نه‌ده بدن و پارئ ژيهاتنا باخ هاته بکيمکرن، وه‌ها دقئ باخقان ژ بوئا خوديئ باخ فه ب نالا ژيهاتنا باخ ته‌نشتا خوه فه بده بدن...

"فالابوونه‌که مه‌زن ب خه‌راکرى فه تيته بده‌رکه‌فتن، ژ يا كو ئه‌و ژ حه‌فت ستوونان فه د جهئ وئ ده تيته بده‌رکه‌فتن".

بهندا (٦٦)

ههگهر كو مروڤهكي نازاد پهره ژ بازرگانهكي ڤه داته بقرزكرن و وي ژ بونا بازرگان ڤه باخهكي ژ دارين خورمان ڤه داته بدان و وي ژيره داته بگوتن: "ژ خوره خورمان ژ باخي من ڤه ژ ديلقا پهران ڤه بده بهلانين"، بهلام بازرگان ب ڤي ڤه پي نههاته بروونستن، ودها دڤي خوهديي باخ بهرين خورمين هاتي ژ باخ ڤه بده بوهرگرتن و دڤي لسهر وي ده نهو ژ بونا بازرگان ڤه پهران ل گهل كارا وان ده ل گورا پهيمانا گرديابي لسهر قافك ده بده بدان. ليبهلي بيتربوونا خورمين، ژ يين كو نهو د باخ ده هاتبوون ب بهركرن، خوهديي باخ وان ژ خوره بده بهلانين.

بهندا (٦٧)

ههگهر كو مروڤهكي نازاد ژ خوره خانیهك داته ب نفاكرن و تهنشتقاني وي...
(بزار لسهر ستووني ده ب خهراكري ڤه تيته بدهركهفتن).

بهندا (٦٨)

(ب خهراكري ڤه تيته بدهركهفتن).

بهندا (٦٩)

(ب خهراكري ڤه تيته بدهركهفتن).

بهندا (٧٠)

(ب خهراكري ڤه تيته بدهركهفتن و ژي بهس تهنها ڤه نهف هاتيه بمابين: دڤي نهو بده بدان...).

بهندا (۷۱)

ههگهر کو ئەو دەخل و دان، زیف یانژی مالەکی دن ژ بوئا خانیکی فه ب مەبەستا کرینا وینا فه دابە بدن، ژ یی کو ئەو ژ بوئا ئەردەکی تەنشتا خووە فه ب گرواکری فه تیتە بەدرکەفتن، وەها دی ئەو هەموو تشتین دایی بە بونداکرن و دقئ لسهر وی دە کو ئەو وی خانیی ژ بوئا خوهدیی وینا فه بەدە بڤهگەراندن؛ لیبەلی ههگهر کو لسهر وی خانیی هانی دە تو گرواکرن نهییتە بهلگرتن، وەها ئەو دکاره وی بەدە بکرن؛ و ئەو ژ بوئا فی خانیی هانی فه دکاره دەخل و دان، زیف یانژی مالەکی دن بەدە بدن.

بهندا (۷۲ – ۷۷)

ئەو ب خهراکری فه ژ بل هن گووتنن گریدایی فه ب ئافانیا خانیان فه تیتن بەدرکەفتن).

بهندا (۷۸)

ئەف بەندا هانی د زهقیی سیبەم دە ژ ستوونی فه تیتە بکەفتن و ئەو هاتیه بزیاکرن و ئەو وەتۆف دکاره بیته بخوهندن: (ههگهر کو مروّفهکی نازاد خانیهک ژ بوئا مروّفهکی نازادی (دن) فه داته بکریکرن... مروّفی کریفان کری ب جارەکی فه ژ بوئا ساله(کئ) فه ژ بوئا خوهدیی خانی فه داته بدن و (ئیتر) خوهدیی خانی فهرمان ب دەرکرن کریدار فه ژ خینی فه ب بهری ب داویهاتنا دەمی فه داته بدن، وەها دقئ لسهر خوهدیی خانی وان پهران ژ بوئا کریدار فه ب نالا سزایی فه بەدە بڤهگەراندن؛ ژبەر کو وی کریدار بهری ب داویهاتنا کریا خانی فه داییتە بەدرخستن.

بهندین (۷۹ – ۸۷)

(ب خهراکری فه تین بەدرکەفتن).

بەندە (۸۸)

هەگەر کو بازرگانەکی دەخل و دان ب کارئ فە داتە بقەرزدارکرن، وەها ئەو لسهەر هەر شىست کۆر ژ دەخل و دان فە ژ هەر کۆر⁽¹⁴⁾ فە ب کار فە ددە بوەرگرتن؛ لىبەلئ هەگەر کو وى پەرە ب کار فە داتن بدان، وەها ئەو لسهەر هەر سەكەل زىف دە يەك ل سەر شەشان و ۶ گران دە ب نالا کار فە بدە بوەرگرتن.

بەندە (۸۹)

هەگەر کو لسهەر مرؤفەکی ئازاد دە قەرزەك بىتە بدەرکەفتن و پەرى د نانا دەستين وى دە ژ بونا فەگەراندنئ فە نايين بدەرکەفتن، لىبەلئ ئەو ب خوەدانئ دەخل و دان فە تىتە بدەرکەفتن (وەها دقئ لسهەر بازرگان دە) دەخل و دان ژ دىلقا پەرى خوە فە (لگەل کارئ فە) ل گۆرا دانينا ئەندازيا بوهابوونا پادىشاھ دە بدە بوەرگرتن.

بەندە (۹۰)

هەگەر کو بازرگانەکی ب نالا کارئ فە ب بىتەر فە ژ نالا سەر هەر ۳۰۰ لىترين (دەخل و دان ۶۰ لىتر) يانزى لسهەر هەر ۱ سەكەل بىتەر دە ژ نالا يەك فە لسهەر شەشان و ۶ گران زىف دە (... داتە بوەرگرتن ؟)، وەها ئەو (موويئ هانئ)، چيئ کو وى ئەو دابوو بدان، ددە ب(ونداکرن).

بەندە (۹۱)

هەگەر کو بازرگانەکی دەخل و دان يانزى زىف ب کار فە دابوون بدان و ب نالا کارئ فە (ژ بونا) دەخل و دان و زىف فە دانە بوەرگرتن. (... نه ...کو: نه ب هەفرە ژ بونا سەر ژمارئ⁽¹⁵⁾ فە بىتن بسەرکەفتن ؟) (د پشت ره قالابوونەك تىتە بدەرکەفتن).

⁽¹⁴⁾ هەر کۆرەك ب نالا ۳۰۰ قۆ فە تىتە بدەرکەفتن.

⁽¹⁵⁾ Rechnung: Account: ژمار، ژمير.

بهندا (۹۲)

(ب خهرايکری فه تیتته بدهرکهفتن).

بهندا (۹۳)

(ههگهر کو بازرگانهکی) (؟) ... يانژی ده(خل و دان) و يانژی (؟) ... ودها ب پرپوون فه دابوو بوهرگرتن، نهده ب کیمکرن و نهو قافکهکی⁽¹⁶⁾ نوه نهده بنقیساندن يانژی کارئ ب سهر سهرمیان فه بده بسهرفهکرن، ودها دقئ ئهف بازرگانئ هانئ ههموو دهخل و دان، ژ یئ کو وی نهو دابوو بوهرگرتن، ب دوجاری فه بده بفهگهراندن.

بهندا (۹۴)

ههگهر کو بازرگانهکی دهخل و دان يانژی په ره ب نالا قهرزهکی کار فه داته بدان و د گافا دانئ ده ب نالا قهرزکرن کارا زيف فه ل گؤرا (گرانبوونا) سقک ده يانژی دهخل و دان ل گؤرا پئفانا بچووک ده داته بپفانندن، لئبهلئ د دهما وهرگرتنئ ده ب دژ فه زيف ل گؤرا (گرانبوونا) گران فه، دهخل و دان ل گؤرا پئفانا مهزن فه داته بوهرگرتن، ودها (ئهف بازرگانئ هانئ) ب ههموویی فه، (چيئ کو وی دابوو بقهرزکرن)، پئ تیتته بسزادانکرن.

بهندا (۹۵)

ههر کو (بازرگانهکی) (...) ب نالا قهرزهکی کارئ فه جانه وهرهک يانژی په ره دانه بدان و (...) و (...) داته بدان، ودها نهو ب ههموویی فه، چيئ کو وی دابوو بقهرزکرن، پئ تیتته بسزادانکرن.

(16) Tafel: Table: قافک، کيل.

به‌ندا (۹۶)

هه‌گهر کو مروّقه‌کی ده‌خل و دان یانژی په‌ره ل بازرگانه‌کی فه داته بقهرزکرن و نهو نه ب خوه‌دیئ ده‌خل و دان یانژی په‌را فه ژ بوّنا فه‌گه‌راندنیّ فه تیته بده‌رکه‌فتن، (لیبه‌لیّ نهو ب خوه‌دانئ) مالین دن فه تیته بده‌رکه‌فتن، وه‌ها نهو هه‌موویی، چییّ کو نهو خوه د ناڤا ده‌ستین وی ده ددن بدیتن، د به‌رامبه‌ری گوڤان ده؛ ژ ییّ کو نهو (ب راستی فه) دکاره بده بنانین (؟)، ژ بوّنا بازرگان فه دئ بده بدان؛ وه‌ها دقئ لسهر بازرگان ده کو نهو تو دوژواریان نه‌ده ب دوروستکرن و نهو دقئ (قئ) بده بوهرگرتن. (وه‌ها ب دوو قئ فه ڤالابوونه‌ک تیته بده‌رکه‌فتن).

به‌ندا (۹۷)

(...) (وه‌ها دقئ نهو بیته بکوشتن).

به‌ندا (۹۸)

هه‌گهر کو مروّقه‌کی ژ بوّنا مروّقه‌کی (دن) فه په‌ره ژ بوّنا هه‌قبه‌شیئ فه داته بدان، وه‌ها دقین کو نهو کارئ و زیانی ب مینا هه‌ف فه ل هه‌ڤدوو ده ب به‌رامبه‌ری خوه‌دان (؟) فه، ژ یا کو تیته بده‌رکه‌فتن، بدن بڤه‌پاره‌کرن.

به‌ندا (۹۹)

هه‌گهر کو بازرگانه‌کی ژ بوّنا فروشتفانه‌کی ریوی فه په‌ره ب کارئ فه ژ بوّنا کرین و (فروتنئ) فه داته بدان وی نهو ژ بوّنا سهر رئ فه داته بناردن، وه‌ها (...)

به‌ندا (۱۰۰)

هه‌گهر کو وی ل وی دهرئ ده، ل چ جهئ کو نهو دهاته بچوویین، (کار) دداته بجهکرن، وه‌ها دقئ کو نهو بیتربوونی لسهر هه‌موو پاران ده، ژ یین کو وی

دابوون بومرگرتن، بده بتۆماركرن، د پشت ره مروّف روژين خوه دده بژمارتن، و ئەو دقئ دلي بازركانئ خوه بده بخوهشكرن.

بهندا (۱۰۱)

ههگهر كو ئەو ل وئ دهرئ ده، چ جهئ كو ئەو ژ بؤنا وئنا فه دهاته بچوووين، تو كار نه دداته بدهست خستن، ودها دقئ لسهر فرؤشدارئ ريوئ ده پهرين، كو وئ دابوون بقهرزكرن، ب دو جاري فه ژ بؤنا بازركان فه بده بدان.

بهندا (۱۰۲)

ههگهر كو بازركانهكي ژ بؤنا فرؤشدارهكي ريوئ فه پهره ب نالا كرين و فرؤتنا ههقبهشي فه داته بدان و ل وئ دهرئ ده، چ جهئ كو ئەو ژ بؤنا وئنا فه دهاته بچوووين، زيان پئ دهاته بكهفتن، ودها دقئ ئەو ژ بؤنا بازركان فه بهس و ب تهنها فه سهرميانئ ژ پهران فه بده بقهزيفرانندن.

بهندا (۱۰۳)

ههگهر كو فرؤشدارهكي ريوئ لسهر رئ ده هاته بتازيكرن، ودها دقئ ئەو ب خوهدان فه بده ب سووندخوارن و ئەو ئيتر ب گهردهن نازاد فه تيته بدهركهفتن.

بهندا (۱۰۴)

ههگهر كو بازركانهكي ژ بؤنا فرؤشدارهكي ريوئ فه دهخل و دان، هري، زميت يانئى مالهكي دن ب قهرزكرنئ فه ژ بؤنا فرؤشتنئ فه داته بدان، ودها دقئ ل سهر فرؤشدارئ ريوئ ده پهرين وهرگرتنئ بده بتۆماركرن و ئەو وان ژ بؤنا بازركان فه بده بدان و دقئ فرؤشدارئ ريوئ قافكهكي مؤركري ب پهرين دايئ فه ژ بؤنا بازركان فه بده بومرگرتن.

بهندا (۱۰۵)

ههگهر کو فرۆشتداری رۆی ب سهرسار فه بیته بدهرکهفتن و وی قافکهکی مۆرکی لسه وان په رین دایی ده ژ بۆنا بازرگان فه نه دابه بوهرگرتن، وهها دی په رین، ژ باین کو نه و ب تو قافکین مۆرکی فه نه بیتن بدهرکهفتن، نه لسه ژمیری⁽¹⁷⁾ ده بیتن بدانین.

بهندا (۱۰۶)

ههگهر کو فرۆشتداری رۆی ژ بازرگانهکی فه په ره دانه بقهرزکرن و فی ژ بۆنا بازرگان خوه فه نه و داته بنایینیکرن، وهها دفی لسه بازرگان ده کو نه و لسه فرۆشتداری رۆی ده ل بهر خوهدان و گوڤانان ده ب وهرگرتنا په ران فه بده بجهکرن، و دفی لسه فرۆشتداری رۆی ده ژ بۆنا بازرگان فه هه موو په رین قهرزکری ب سی جاری فه بده بدان.

بهندا (۱۰۷)

ههگهر کو بازرگانهکی په ره ژ بۆنا فرۆشتفانهکی رۆی فه داته بسپارتن و فرۆشتفان هه مووی، چیی کو فی بازرگان هانی ژ بۆنا وینا فه دابوو بدان، ژ بۆنا بازرگان فه دابوو بقه زیفراندن و بازرگان نه فه داته بنایینیکرن، وهها دفی لسه فرۆشتفانی رۆی ده لسه بازرگان ده ل بهرامبهر خوهدان و گوڤان ده فه گهراندنا سپارتنی بده بجهکرن، وهها دفی لسه بازرگان ده ژ بۆنا فرۆشتفانی رۆی ده ب شهش جاری فه ژ هه موو په رین سپارتی فه بده بدان؛ ژ بهر کو وی وهرگۆرینا په رین سپارتی ژ فرۆشتفانی رۆی فه دابوو بنایینیکرن.

⁽¹⁷⁾ Rechnung: Account: ژمیر، ژمار، ژمارتن.

بهندا (۱۰۸)

ههگەر کو خودیا مهیخانهیهکی ب نالا بوهایی ئافجهه⁽¹⁸⁾ فه تو دهخل و دانهکی ناده بوهرگرتن، ب دژی فی فه ل گؤرا (گرانبوونا) (کهفری مهزن فه) پهرهدانا بوهرگرتن، و متوف کو بوهایی بازرگانیی ژ بوئا ئافجهه فه ب بهرامبهری بوهایی دهخل و دان فه دایته ب بلندکرن، وها کو ههگەر مروف فی ل سهر فی خودیا مهیخانا هانی فه بده بجهکرن، وها دفی مروف فی فروشتدارا مهیخانی ژ بوئا نانا ئافی فه بده بئافیتن.

بهندا (۱۰۹)

ههگەر کو خودیا مهیخانهیهکی، ژ یا کو د خانیی وی ده ساختهکاران خوه ب سهر ههقدوو فه دانه بگریدان، فان سهختهکاران نهده بگرتن و وان ژ بوئا کاخی⁽¹⁹⁾ فه نهده ب بهردهستکرن، وها دفی ئهفه خودیا مهیخانی بیته بکوشتن.

بهندا (۱۱۰)

ههگەر کو دیهلهکهک⁽²⁰⁾ پهرهستگههی یانژی دیهلهکهک، ژ یا کو ئهو د دیری ده نایته بروونشتن، خانیهکی خودیا مهیخانی داته بقهکرن یانژی (وههاژی) ب مهبهستا فه خوارنا ئافجهههکی ژ بوئا نانا خانیی خودیا مهیخانهیهکی فه هاته ب دهرباسوون، وها دفی ئهفه ژنا هانی بیته بشهوتاندن.

بهندا (۱۱۱)

ههگەر کو خودیا مهیخانهیهکی شهربکهکی ئافجههی ب قهرز فه داته بدان، وها دفی ئهو ژ بوئا وی فه د دهما چینه ده ب بهرامبهری ۵ لیترین دهخل و دان فه بده بوهرگرتن.

⁽¹⁸⁾ Bier: Beer: ئافجهه.

⁽¹⁹⁾ Palast: Palace, Court: کاخ، قهسر.

⁽²⁰⁾ Hure: Whore: دیهلهک، فهلیته.

به‌ندا (۱۱۲)

هه‌گه‌ر کو مروّفه‌کی نازاد خوه لسهر ریویبوونا رییا بازرگانیی ده داته بدیتن و وی زیف، زیر، که‌فرین گرانبوها، یانژی مالین لفاندی دنیی خوه ژ بوّنا مروّفه‌کی دنی نازاد داته بسپارتن، کو ئەو د رییا وی ده بیتن بفه‌گوه‌ستن، لیبه‌لی فی مروّفی نازاد هه‌موو، چیی کو دفابوو ئەو ژ بوّنا وی ده‌ری فه بهاتا بفه‌گوه‌ستن، نه ژ بوّنا جهی خوه فه هاته بېرن، لیبه‌لی وی ئەو ژ بوّنا رمخه‌کی فه ژ خوه‌ره دانه بهلانین، وه‌ها لسهر خوه‌دیی مالین فه‌گوه‌ستی ده لسهر فی مروّفی هانی ده ب تاوانباریی فه ژ بوّنا وان هه‌موو تشتان فه بده بجه‌کرن، ژ یین کو دفابوو ئەو وان بده بفه‌گوه‌ستن، لیبه‌لی وی ئەو نه‌دانه بگهاندن، وه‌ها دفی لسهر وی مروّفی نازاد ده، ژ یی کو وی دفابوو ئەو مالین هانی بدانا بفه‌گوه‌ستن، لیبه‌لی وی ئەو نه‌دانه بفه‌گوه‌ستن، ژ بوّنا خوه‌دیی مالین فه‌گوه‌ستی فه پینج جاری ب به‌رامبه‌ری فه ژ یی وه‌رگرتی فه بده بدان.

به‌ندا (۱۱۳)

هه‌گه‌ر کو مروّفه‌کی نازاد به‌رامبه‌ری مروّفه‌کی دنی نازاد ب خوه‌دانی (دهینه‌کی) فه ژ ده‌خل و دان یانژی زیف فه هاته بده‌رکه‌فتن و کو وی ب بی دستوورا خوه‌دیی ده‌خل و دان فه ده‌خل و دان ژ عه‌نباری فه یانژی ژ سهر ئەردی بندهری فه ژ خوه‌ره داته بهلانین، وه‌ها دفی لسهر وی ده ئەو هه‌موو ده‌خل و دان بده بفه‌گه‌راندن، ژ یی کو وی دابوو بېرن، وه‌ها‌زی ئەو هه‌موو تشتین دینی ب قه‌رزکری فه دده بونداکرن.

به‌ندا (۱۱۴)

هه‌گه‌ر کو مروّفه‌کی نازاد ب تو ده‌ینداریی فه ب به‌رامبه‌ری مروّفه‌کی نازاد فه ب ده‌خل و دان و په‌ران فه ناییته بده‌رکه‌فتن، لیبه‌لی وی ده‌ستین خوه ل بوّنا سهر یه‌که‌کی فه ژ گراوفانین وینا فه داییته بدان، وه‌ها دفی ئەو ژ بوّنا هه‌ر یه‌که‌کی گراوکری فه ۳/۱ ژ منا زیف فه ژیره بده بدانین.

بهندا (۱۱۵)

ههگهر کو مرۆفهکی ئازاد ب بهرامبهر مرۆفهکی فه دهینداریهک ژ دهخل و دان و پهراڻ فه بیته بدهرکهفتن و وی دهستین خوه ژ بؤنا گراوفانین وی فه داته بدان، لیبهلی گراوفان د مالا دهست لسه ده ب مرنهکه سرووشتی فه هاته بمرن، وهها نهف کیشا هانی نه ب هوئی گلیبوونی فه تیته بدهرکهفتن.

بهندا (۱۱۶)

ههگهر کو گراوفانهک د مالا دهست لسه ده د رییا لیدانئ ده یانژی د پیسبوونا رهفتاریکرنئ ده هاته بمرن، وهها دفئ خوهدی گراوفان فی لسه بازرگانی خوه ده بده بجهکرن، و ههگهر کو نهو ب کورئ مرۆفهکی ئازاد فه دهاته بدهرکهفتن، وهها دفئ مرۆف کورئ وی بده بکوشتن، لیبهلی ههگهر کو نهو ب بهندی مرۆفهکی ئازاد فه بیته بدهرکهفتن، وهها دفئ نهو ۳/۱ ژ منا زیف پی بده بدان؛ وهها ژئ نهو ههموویی، ژ یئ کو وی نهو ب نالا دهین فه دابوو بدان، دده بونداکرن.

بهندا (۱۱۷)

ههگهر کو دفابوونا دهینهکی لسه مرۆفهکی ئازاد ده هاته بدیتن و وی ژنا خوه، کورئ خوه یانژی کهچا خوه ژ بهر فی فه داته بفرۆشتن یانژی وی نهو ژ بؤنا پیوهندیهکه کارکرنئ فه داته بدان، وهها دفئ لسه وان ده کو نهو ب دریژبوونا سی سالان فه د نافا مالا کریداری خوه ده یانژی قهرزدارئ خوه ده بدن بکارکرن، ژ یئ کو وی نهو ژ بؤنا پیوهندیا کارکرنئ فه دانه بوهرگرتن، د سالا چارهمین ده دفئ ژ بؤنا وان فه ئازادیا وان بیته بجهگهراندن.

بهندا (۱۱۸)

ههگهر کو بهندهکی يانژی بهندهکی ژ بونا پيوهنديا کارکرنی فه هاته بدان،
کريدار نهو ژ بونا دهمهکی فه (ژ بونا يهکهکی دن فه داته بدان)، ژ بونا زيڤ فه
داته بفرۆشتن، وهه نهفه نه ب مافه⁽²¹⁾ فه تيته بدهرکهفتن.

بهندا (۱۱۹)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد دڤابوو بهندا خوه ب پهران فه بده بفرۆشتن، ژ يا
کو وي ژيره زارۆك دابوون بزايين، وهه خوهديی بهندی دكاره پهرين، ژ بين کو
بازرگان ژيره دابوون بدان، بده بدان و نهو بهندا خوه بده بنزازدکرن.

بهندا (۱۲۰)

ههگهر مروڤهکی نازاد دهخل و دانی خوه ژ بونا عهنبارکرنی فه د مالا
مروڤهکی نازادی دن ده داته ب عهنبارکرن و نهو د عهنباری ده زیان پی هاته
بکهفتن، يانژی خوهديی مالی عهنباری دده بڤهکرن و نهو ژ خوهره دهخل و دان
دده بېرن، يانژی کو نهو ب جارهکی فه تهڤايا دهخل و دان دده بنايينکرن، ژ يا
کو وي نهو د مالا خوه دابوو بهلانين، وهه دڤی لسهر خوهديی دهخل و دان ده
لبهر خوهديی ده ب راستيا دهخل و دانی خوه فه بده بسووندخوارن، دڤی لسهر
خوهدي مالی ده، ژ يی کو وي دهخل و دان ژ خوهره دابوون بېرن، ب دوجاری فه
دهخل و دان ژ بونا خوهديی وي فه بده بڤهزيفراندن.

بهندا (۱۲۱)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد د مالا مروڤهکی نازادی دن ده دهخل و دان داته
بهلانين، وهه دڤی نهو لسهر ههر ۳۰۰ ليتر دهخل و دان ده ۵ ليتر دهخل ودان د
ههر سالهکی ده ب کريا هلانينی فه بده بدان.

(21) Vindikation: Vindication: نه ب مافه فه.

بهندا (۱۲۲)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد زیف، زیر یانژی تشتهکی دن ب مهبهستا پارازتنی
فه داته بدان، دفی ئه و گوّفانان⁽²²⁾ لسهر دایینی ده بده بدایین و ئه و دفی لسهر
ده پهیمانان بده بگریدان و د پشت ره دفی ئه و وان بده بسپارتن.

بهندا (۱۲۳)

ههگهر کو وی ب بی گوّفان و ب بی پهیمان گریدان فه ژ بوّنا پارازتنی فه
داته بدان و وان وهرگرتنا وان تشتان ل جهی نیشانکرنا وان ده داتن بنایینیکرن،
وهها کیّشا فی گلییا هانی ناییتته بوهرگرتن.

بهندا (۱۲۴)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد زیف، زیر یانژی تشتهکی دن ل بهر چافین
بینفانان ده ژ بوّنا پارازتنی فه داته بدان و وی ئه و داته بنایینیکرن و د پشت ره
ئه و لسهر فی مروّفی نازاد ده هاته بجهکرن، وهها دفی ئه و دوجاری لسهر یی
نایینیکری ده بده بدان.

بهندا (۱۲۵)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد هنهک ژ مالی خوه فه ب مهبهستا پارازتنی فه داته
بدان و د جهی دانا مال ده مالی وی لگهل مالی خوهدیّ مالی ده د ئه نجامی
دزیهکی یانژی تالانکرهکی ده هاته بونداکرن، وهها دفی لسهر خوهدیّ مالی
تهمهبل ده⁽²³⁾، ژ یی کو ئه و ب هوئی وندابوونا مالی پی سپارتی فه تیتته
بدهرکهفتن، تهفایا مالی سپارتیی ونداگری ژ بوّنا خوهدیّ وی فه بده

⁽²²⁾ Zeugen: Witness: گوفان: بینفان.

⁽²³⁾ Nachlassig: Careless: تهمبل، پشتسست، ترال.

بشه زيفرانندن و وهها دفي لسهر خوهديي مالي ده ئهو ل مالي ونداكري ده بيته بگهرانندن و ئهو وي ژ دزي خوه فه بده بسته نندن.

بهندا (۱۲۶)

هه گهر كو مروڤه كي نازاد تو تشت ژ مالي خوه فه نه دابه بونداكرن؛ لي به لي ئهو دده بگوتن، كو مالي وي هاتيه بونداكرن و ئهو دخوازه ب هويي زيانا دهره بوونا مالي خوهيي نه ونداكري فه ب زيانا خوه فه ل بهر خوه دان فه بده بگليكرن. وهها دفي ئهو لسهر ته فايا زيانا دهره بوونا خوه ده دوجاري بده بدان.

بهندا (۱۲۷)

هه گهر كو مروڤه كي نازاد ب تليا خوه فه ب نافدوو خسته كي فه بهر ب چافين ژنه كه په رسته گه هي فه يانژي ژنا مروڤه كي نازاد فه داته بكرن؛ لي به لي تو تشت لسهر وان ده نايي ته بجهكرن. وهها دفي ئهو مروڤي هاني ژ بوئا بهر دادوه ريي فه بيته بنانين و جنكيي وي بيتن بژيكرن.

بهندا (۱۲۸)

هه گهر كو مروڤه كي نازاد ژنه ك داته بوهرگرتن و وي تو په يمانين گريدايي پي نه دانه ب بدوروستكرن، وهها ئه فه ژنا هاني نه ب ميكرن فه تي ته بده ركه فتن.

بهندا (۱۲۹)

هه گهر كو ژنه كه مروڤه كي نازاد ب پالدايي فه لگه ل مروڤه كي نازادي دن ده هاته بگرتن، وهها مروڤ هه ردوان ب هه فره دده بگريدان و وان ژ بوئا ناڤا نافي فه دده بناڤيتن، هه گهر كو ميړي ژني ژينا خوه ب ژني فه بده بهشتن. وهها زي پاديشاه دكاره ژينا بهندي خوه بده بهشتن.

بهندا (۱۳۰)

ههگهر کو مروڤهکی ب داری زوړی ښه د همبیزا ژنا مروڤهکی نازاد ده، ژ یا کو وی ښه هیڅی نه ددا بناسکرن، ژ یی کو ښه ژ بوڼا ناڤا مالا باڤی ویښه هاتبوو بمیښانکرن، دداته برانندن و مروڤه ښه د وی گاڤی ده داته بگرتن، ودها دڤی ښه مروڤی هانی بیته بکوشتن؛ ښه ژنا هانی دی بیته برزگاریکرن.

بهندا (۱۳۱)

ههگهر کو ژنا مروڤهکی نازاد ژ بال میړی ښه هاته بتاوانبارکرن، لی بهلی ښه د دما رازانی ده لگهل مروڤهکی دن ده نه هاته بگرتن، ودها دڤی ښه ب خوه دان ښه بده بسووندخوارن و ښه ژ بوڼا مالا خوه ښه بیته بښه گهرانندن.

بهندا (۱۳۲)

ههگهر کو تلی ژ بوڼا ژنا مروڤهکی نازاد ب هوږی مروڤهکی دن ده هاته بدریژکرن، لی بهلی ښه د دما رازانا لگهل ههډوو ده لگهل مروڤی دن ده نه هاته بگرتن، ودها دڤی ښه ژ بوڼا خاتری چاڤی میړی ښه خوه ښه بوڼا ناڤا چه ښه بده بښاڤیتن.

بهندا (۱۳۳)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد هاته بدیلقه کړن، لی بهلی د ناڤا مالا وی ده هیڅی خوارن تیته بدیتن، ودها ژنا وینا، تانی کو میړی وی ب دیل ښه تیته بدرکهفتن، مال و مالی وی دده بیاراستن، تانی کو میړی وی ب دیل ښه تیته بدرکهفتن؛ ښه دڤی ژ بوڼا ناڤا مالا یه که کی نازادی دن ښه نه ییته بکهفتن. ههگهر کو وی ژنا هانی خوه نه دا بیاراستن و ښه ژ بوڼا مالا مروڤهکی دن ښه هاته بکهفتن، ودها دڤی مروڤی لیسه وی ژنا هانی ده بده بجهکرن و دڤی مروڤی وی ژ بوڼا ناڤا چه ښه بده بښاڤیتن.

بهندا (۱۳۴)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد هاته ب ديلقهکرن و د نافا مالا وی ده تو خوارن ناييټه بدیتن، وها دکاره ژنا وينا ژ بوئا نافا مالهکه دن فه بيټه بکهفتن؛ ژ بوئا في ژنا هاني فه تو گونهه ناييټه بدهرکهفتن.

بهندا (۱۳۵)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد هاته ب ديلقهکرن و د نافا مالا وی ده تشتهکی ژ بوئا خوارنی فه ناييټه بدیتن، بهری فهگهرا وی ژنا وينا ژ بوئا مالا يهکهکی دن فه هاته بکهفتن و زاروک دانه بزايين، د پشتی ویره ميړی وی هاته بقهزيفراندن و نهو ژ بوئا بازاری خوه فه هاته بگهانندن، وها دفي نهف ژنا هانی ژ بوئا ميړی خوهی پيشی فه بيټه بقهزيفراندن و زاروک ژ بوئا بافي خوه فه بيټن بقهگهراندن.

بهندا (۱۳۶)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد بازاری خوه رووسارکر و وی داته ببازدان، د پشتی ویره ژنا وينا ژ بوئا نافا مالا يهکهکی دن فه هاته بکهفتن، وها ههگهر کو نهف مروڤی نازاد هاته بقهزيفراندن و وی داته بخوهستن، کو نهو ژنا خوه بده بقهزيفراندن، وها دفي لسهر في ژنا ميړی رهفيايي ده نهييټه بقهزيفراندن؛ ژبهر کو وی بازاری خوه دابوو ب روورهشکر و وی دابوو ب بازدان.

بهندا (۱۳۷)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد داته بخوهستن، کو نهو نافماليا خوه بده ببهردان، ژ يا کو وی ژیره زاروک دابوون بنانين، يانژی کو نهو ژنهکی بده ببهردان، ژ يا کو وی ژیره زاروک دابوون بنانين، وها دفي مروڤ ژ بوئا في ژنا هانی فه قهلهنی وی بده بقهزيفراندن، وها ژي دفي مروڤ ژ بوئا وينا فه پارچهيهکی ژ زهفي، باخ و ههبوونا لغاندی فه بده بدان و نهو وسا پي زاروکين خوه بده بخوهديکر،

د پشتی کو وی زاروکیڼ خوه دانه بمهزنکرن، مروځ ژیره ژ هه مووی ښه دده بدن، چیی کو نهو ژ بوئا زاروکیڼ وینا ښه تیتته بدن، بهشهی ب مینا کو نهو ژ بوئا کور ښه ژ پاشمایین ښه تیتته بدن؛ ئیتر نهو دکاره میړهکی ل گورا دلی خوه ده ژ خوهره بده بهلگرتن.

بهندا (۱۳۸)

هه گهر کو مروځهکی نازاد داته بخوهستن، کو نهو خوه ژ مالیا خوه ښه بده ببهردان، ژ یا کو وی ژیره تو زاروکیڼ نه دانه بنانین، ودها دځی نهو ژ بوئا وینا ښه پهرا ل گورا بلنډبوونا قهلهنی وی ده بده بدن، ودها ژی نهو ژ دیلځا دیاریان ښه دده بدن، ژ یین کو وی نهو ژ مالا باځی خوه ښه ب خوهره دابوون بنانین؛ د پشتره نهو دکاره خوه ژی بده ببهردان.

بهندا (۱۳۹)

هه گهر کو قهلهن نه ییتته بخویانیکرن، ودها دځی نهو ژ بوئا وینا ښه ۱ منه زیف ب نالا په ری ببهردانی ښه بده بدن.

بهندا (۱۴۰)

هه گهر کو نهو ب ژیردهست ښه بیته بدهرکهقتن، ودها دځی نهو ژ بوئا وینا ښه ۳/۱ منه زیف بده بدن.

بهندا (۱۴۱)

هه گهر کو ژنهکه مروځهکی نازاد، ژ یا کو نهو د ناځا مالا مروځهکی نازاد ده تیتته بژیانندن، داته بخوهستن، کو نهو ژ بوئا دهرځه ی مالی ښه بیته بچووین و کو نهو ژ په ریڼ خوه ښه مالداریی بده بکومکرن، مالا وی پی تیتته ب بی خوه دیکرن و میړی وی تیتته ب بی گوهلیکرن، ودها مروځ ځی لسهر ده دده بجهکرن، و هه گهر کو میړی وی ببهردانا وینا داته بخوهستن، ودها نهو خوه ژی

دده ببهردان؛ و پهرین بهردانی دئی ئه‌و ژ بؤنا وینا فه نه‌ده بدان؛ هه‌گه‌ر کو میړی وی بهردان نه‌داته بخووستن، وه‌ها میړی وی دکاره ژنه‌که دن ژ خوهره بده بوهرگرتن، ئه‌ف ژنا پیشی دنافا مالا میړی خو‌ه ب نالا به‌نده‌یه‌کی فه تیته بژیانندن.

به‌ندا (۱۴۲)

هه‌گه‌ر کو ژنه‌ک میړی خو‌ه دده بیسکرن و داته بگوتن، "کو تو نه‌ما بیتر ئیتر ل نک من ده دده بخه‌وکرن"، وه‌ها دفی پرسا وی د جقاتا بازاری وی ده لی بیته بنیرین، و هه‌گه‌ر کو ئه‌و ب رووسی فه و ب بیگونه فه بیته به‌درکه‌فتن، ب سه‌ره‌فازی فه ژ میړی وی ژ بؤنا ده‌رفه‌یی مالی فه تیته به‌درکه‌فتن و ئه‌و گه‌له‌کی گو‌ه‌پیدانی بی ناده بکرن، وه‌ها ژ بؤنا فی ژنا هانی فه تو گونه‌ه ناپیته بدیتن، و قه‌له‌نی خو‌ه ژ خوهره دده بوهرگرتن و ئه‌و ژ بؤنا نانا مالا باقی خو‌ه فه تیته بچووین.

به‌ندا (۱۴۳)

هه‌گه‌ر کو ئه‌و نه ب رووسی فه بیته به‌درکه‌فتن، نه‌مازه کو ئه‌و ژ بؤنا ده‌رفه‌یی مالی فه تیته بچووین، مالا خو‌ه دده بخه‌راکرن، ناموسا میړی خو‌ه دده بشکه‌ناندن، وه‌ها دفی مرو‌ف فی ژنا هانی ژ بؤنا نانا ئافی فه بده بئافیتن.

به‌ندا (۱۴۴)

هه‌گه‌ر کو مرو‌فه‌کی ئازاد ژ خوهره ژنه‌ک⁽²⁴⁾ داته بئانین و فی ژنا هانی ژ بؤنا میړی خو‌ه فه ناقمالییه‌ک داته بئانین و وی زاروک داتن بئانین، فی مرو‌فی هانی داته بخووستن، کو ئه‌و فی ناقماليا هانی ژ خوهره بده بئانین، وه‌ها مرو‌ف ده‌ستووری ژ بؤنا فی مرو‌فی هانی فه ناده بدان، ژبه‌ر کو ئه‌و دفی ژنه‌که دن ژ خوهره بده بئانین.

(24) ل فر ده نه‌ف ژن ب ژنه‌که په‌ره‌ستگه‌هی فه تیته به‌درکه‌فتن. جمعه

بهندا (۱۴۵)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژنهک⁽²⁵⁾ ژ خوهره داته بئانين و ئه و نکاره ژ بوئا وينا فه تو لاوان بده بزايين، ودها وی داته ب بيارکرن، کو ئه و ژ خوهره ناقمالييهکی بده بئانين، ودها ئهف مروڤی هانی دکاره ژ خوهره ناقماليی بده بوهرگرتن و ئه و وی ژ بوئا نافا مالا خوه فه بده بئانين؛ ليبهلی ئهف ناقمالييا هانی مروڤ وی ب نالا ژنا دووهم فه دده بدانين و وی نه ب مينا ژنا پيشی فه تيته بدانين.

بهندا (۱۴۶)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژنهک⁽²⁶⁾ داته بئانين و وی ژ بوئا ميړی خوه فه ناقمالييهک داته بدان و وی لاوک دانه بدان، پيره ئهف ناقمالييا هانی لگهل خاتوونا خوه ده ب مينا ههڤه تيته بدانين، ژبهر کو وی لاوک دانه بزايين، ودها خاتوونا وينا نکاره وی ب زيڤ فه بده بفرۆشتن، يانژی وی بده ببهندکرن، يانژی وی ب نالا بهندان فه بده بدانين.

بهندا (۱۴۷)

ههگهر کو ئه و تو لاوکان نهده بزايين، ودها خاتوونا وينا ب زيڤ فه دکاره وی بده بفرۆشتن.

بهندا (۱۴۸)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژنهک داته بماهرکرن و ئه و ب نهخوهشييهکه فهگرتی فه هاته بکهڤتن، وی خوهست، کو ئه و ژنهکه دن ژ بوئا خوه فه بده بوهرگرتن، ودها ئه و دکاره وی ژ خوهره بده بئانين؛ ژ ژنا خوه فه، ژ يا کو ئه و

⁽²⁵⁾ ل فر ده نهڤ ژن ب ژنهکه پهرهستگههی فه تينه بدهرکهڤتن. جمعه

⁽²⁶⁾ ل فر ده نهڤ ژن ب ژنهکه پهرهستگههی فه تينه بدهرکهڤتن. جمعه

ب نهخوهشيا فهگرتنى فه هاتبوو بکهفتن، نهو نکاره خوه ژى بده بهردان؛ د خانیهکی ده، ژ یی کو وی دابوو بنافاکرن، نهو تیده تیتته بژیانندن، و تانی کو نهو تیتته بژیانندن، نهو دقئ وی بده بخوهدیکن.

بهندا (۱۴۹)

ههگهر کو نهف ژنا هانی د مالا میړی خوه ده ناخوازه بیته بژیانندن، وهها دقئ نهو ژ بوئا فه تهفایا دیاریین وی بده بدان، ژ یین کو وی ژ مالا باقی خوه فه لگهل خوه ده دابوون بنانین، و نهو دکاره بیته بچووین.

بهندا (۱۵۰)

ههگهر کو مروفهکی نازاد ژ بوئا ژنا خوه فه زهقی، باخ، خانی، یانزی مالین لفاندی داته بدیاریکن، بهلگهیهکی مؤرکری لسهر وان ده ژیره داته بهشتن، وهها زاروکین وی ل پاش مرنا میړی وی ده نکارن ژى تو تشتی بدن بخوهستن؛ دى پاشمایى خوه دکاره ژ بوئا کورئ خوه فه بده بدان، ژ یی کو نهو ژى دده بجهزکرن؛ ژ بوئا یهکهکی دن فه نهو دکاره پاشمایى خوه نهده بدان.

بهندا (۱۵۱)

ههگهر کو ژنهک د نافا مالا مروفهکی نازاد ده داته بکارکرن و وی ههفپهیمانهک لگهل میړی خوه ده داته بلدارخستن، کو دهینداری میړی وی دهستین خوه ژ بوئا وینا فه ناده بنافیتن و وی ژ بوئا وینا فه ب بهلگهیهکی نفیساندی فه داته بپیشکهشکرن و ههگهر کو لسهر وی مروفی نازاد ده دهینهک بهری ب ماهرکرنا وینا فه لگهل وی ژنا هانی ده بیته بدهرکهفتن، ژ بوئا دهینداری وی فه دست دریژکرنا خوه ژ بوئا ژنا وینا فه ناییتته بدهرکهفتن. ههروهها ژى ههگهر کو دهینهک لسهر وی ژنا هانی فه بهری کهفتنا وینا فه ژ بوئا نافا مالا وی مروفی هانی فه بیته بدهرکهفتن، ژ بوئا دهینداری فه ناییتته بدهرکهفتن، کو نهو دست دریژی ژ بوئا ژنا وی فه بده بدریژکرن.

بهندا (۱۵۲)

ههگهر کو پشتی کهفتنا فی ژنا هانی ژ بوئا نافا مالا میړی خوه فه دهین
لسهر وان ده هاتن بکومکرن، وهها دفی لسهر وان ههردوان ده دهین ژ بوئا
بازرگان فه بدن بدان.

بهندا (۱۵۳)

ههگهر کو ژنهک ب هوئی مرنا میړی خوه فه ب خاتری مروّفهکی دن فه
هاته بدهرکهفتن، وهها دفی نهف ژنا هانی بیته بسنگکرن.

بهندا (۱۵۴)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد لگهل کهچا خوه ده داته بجهوکرن، وهها دفی نهف
مروّفی نازاد ژ باژیر فه بیته بدوورکرن.

بهندا (۱۵۵)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد بووکهک ژ بوئا کوری خوه ده داته بههلبزارتن و
کوری وی لگهل وی ده هاته بجهوکرن؛ لیبهلی د پشتره نهو د همبیزا ویده تیتته
بجهوکرن و نهو وهتوف تیتته بگرتن، وهها دفی مروّفی فی مروّفی هانی بده
بگریدان و وی ژ بوئا نافا نافی فه بده بنافیتن.

بهندا (۱۵۶)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد بووکهک ژ بوئا کوری خوه فه داته بههلبزارتن و
کوری وی هیژی لگهل وی نههاتیه بجهوکرن؛ لیبهلی نهو د همبیزا وی ده تیتته
بجهوکرن، وهها دفی لسهر وی ده کو نهو نیف من ژ زیف فه ژیره بده بدان و
دفی نهو ژ دیلغا ههموو دیاریین نانینی فه ژ مالا بافی وی فه بده بدان و د
پشتره نهو دکاره یهکهکی ل گورا دلی خوه بده بکرن.

بهندا (۱۵۷)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ب پشتی مرنا باڤیٰ خوه ده لگهل دیا خوه ده داته
بخه وکرن، وهها دڤیٰ ههردوو بیّن بسووتاندن.

بهندا (۱۵۸)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد د پشتی مرنا باڤیٰ خوه ده د همبیزا دیا
پهروهدهکرنا خوه ده، ژ یا کو وی زاروک دابوون بزایین، هاته بگرتن، وهها دڤیٰ
نهف مروڤیٰ هانی ژ مالا باڤیٰ وی فه بیته بدهرکهفتن.

بهندا (۱۵۹)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژ بوّنا مالا خهزووری خوه فه نیشان داتن بئانین و
قهلهن داته بدان، ئیتر لیبهلی د پشتی کو ئه و ژ بوّنا ژنهکه دن ده چافین خوه
دده ببهردان و ئه و ژ بوّنا خهزووری خوه فه دده بگوتن: "ئهز نهما کهچا ته
ددم بوهرگرتن"، وهها باڤیٰ کهچی ههمووی دایی ژ خوهره دده بهشتن، ژ یی کو
ئه و ژیره هاتییه بدایین.

بهندا (۱۶۰)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژ بوّنا مالا خهزووری خوه فه نیشان داتن بئانین و
قهلهن بیته بدان، لیبهلی باڤیٰ کهچی داته بگوتن: "ئهز کهچا خوه ژ بوّنا ته فه
نادم بدان"، وهها دڤیٰ ئه و ههموو دایی، ژ بیی کو ژیره هاتبوون بدان، ب
دوچارى فه بده بقهزیقراندن.

بهندا (۱۶۱)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد ژ بوّنا مالا خهزووری خوه فه نیشان داتن بئانین و
قهلهن داته بدان و ههقالی وی لی داته بگهلاجیکرن، خهزوور ژ بوّنا میرزایی

میږی ئاییندهیی فه داته بگوتن: "تو کهچا من ناده بوهرگرتن"، ودها دفی ئه و
هموو دای، ژ یی کو ژیره هاتبوو ب ئانین، ب دوجاری فه بده بغه زیقراندن؛
لیبهلی ژی ههفالی وی ژی ئه و نکاره ژنا وی ژ خوهر بده بوهرگرتن.

بهندا (۱۶۲)

ههگهر کو مروقهکی ئازاد ژ خوهره ژنهک داته بئانین، وی ژ بونا وینا فه
زاروک داته بئانین و د پشتره ئهف ژنا هانی تیتته بمرن، ودها بافی وینا نکاره
داخوازا ئانینین لگهل وی ده بده بکرن؛ ژبهرکو ئانینین لگهل وی ده ب مالین
زاروکین وی فه تیتن بدهرکهفتن.

بهندا (۱۶۳)

ههگهر کو مروقهکی ئازاد ژ خوهره ژنهک داته بئانین، وی لیبهلی ژ بونا وینا
فه تو زاروک نه دانه بپهیدا کرن، د پشتره ئهف ژنا هانی تیتته بمرن، ودها ههگهر
کو خوهرووری وی قهلهن ژ بونا وینا فه دابوو بغه زیقراندن، ژ یی کو فی مروقی
هانی ژ بونا مالا خوهرووری خوه فه دابوو بئانین، ژ بونا میږ فه ناییتته
بدهرکهفتن، کو ئه و داخوازا ب ئانینان فه بده بکرن؛ ژبهر کو بئانین ب مالین
مالا باف فه تیتن بدهرکهفتن.

بهندا (۱۶۴)

لیبهلی ههگهر کو خوهروور قهلهن ژ بونا وینا فه نه ده بغه زیقراندن،
ودها دفی ئه و ژ ئانینین وی فه بده بکیمکرن، ودها ب مینا کو پرپوونا
قهلهن تیتته بدهرکهفتن و ئه و دفی ئانینین وی مایی ژ بونا مالا بافی وی فه
بده بدهرکهفتن.

به‌ندا (۱۶۵)

هه‌گهر کو مروّقه‌کی ئازاد ژ بؤنا کورئ خوهیی شییرین فه لهر دلئ خوه ده زه‌قییه‌ک، باخه‌ک، خانیه‌ک داته بدیاریکرن و وی ژیره پی به‌لگه‌یه‌کی مؤرکری داته بنقیساندن، وه‌ها د پشته باق تیتته بمرن، ئیتر برا دیاریئ ددن پارقه‌کرن، ژ یا کو باقئ وی ژیره دابوو بدان، ب سه‌رده‌ژی فه ئه‌و د نافا هه‌قدوو ده مالداریا مالا باقئ خوه ددن بیارقه‌کرن.

به‌ندا (۱۶۶)

هه‌گهر کو مروّقه‌کی ئازاد ژ بؤنا زارۆکین خوه فه ژن داتن بئانین و وی ژنه‌ک ژ بؤنا لایئ خوهیی بچووک فه هیژی نه‌دایی بئانین و باق تیتته بمرن، وه‌ها گاڤا کو برا مالین مالا باقئ خوه ل هه‌قدوو ده ددن بیارقه‌کرن، وه‌ها دقئ کو ئه‌و ژ بؤنا سه‌ر پشکا برایئ خوه فه په‌رین قه‌له‌ن بدن بسهرقه‌کرن، ژ یئ کو ژن ژیره نه‌هاتییه بهاتن، دا کو ئه‌و تیرا ئانینا ژنه‌کی ژیره بیتن بکرن.

به‌ندا (۱۶۷)

هه‌گهر کو مروّقه‌کی ئازاد ژنه‌ک ژ خوه‌ره داته بئانین و وی ژ بؤنا وینا فه لاوک داتن بزایین و د پشتی مرنا وی ده وی ژ خوه‌ره ژنه‌که دن داته بئانین و وی لاوک داتن بئانین و د پشته باق تیتته بمرن. لاوک نه ل گؤرا بنگه‌هی دییان ده ددن بیارقه‌کرن؛ ئه‌و ب راستی فه ئانینین دییان ژ خوه‌ره ددن بمرن و د پشته مالداریا مالا باقئ خوه د نافا خوه ده ددن بیارقه‌کرن.

به‌ندا (۱۶۸)

هه‌گهر کو مروّقه‌کی ئازاد کوره‌کی خوه داته بده‌رکرن و وی ژ بؤنا دادوه‌ریئ فه داته بگۆتن "ئه‌ز دخوازم کورئ خوه بدم بده‌رکرن"، وه‌ها دقئ دادوه‌ر کیشا وی لی بدن بلیقه‌نه‌راندن، و هه‌گهر کو کور گونه‌هه‌کی نه پر مه‌زن دابه بکرن،

کو ئەو ژ پارا پاشمایى باقى خوه فه دقى بېته ب بپارقهكرن، وهها باف نكاره، كو ئەو كورئ خوه ژ پارا پاشقهمايينا كوريتيى فه بده ب بپشككرن.

بهندا (۱۶۹)

ليبهلى ههگهر كو وى گونهههكه مهزن بهرامبهر باقى خوه دابه بكرن، كو ئەو ژ بوئا بپشكبوونا وى فه ژ كوريتيى فه تېته بدهركهفتن، وهها دقى مرؤف لى د جارا پيشين ده بېته ب ليبوراندن؛ ليبهلى ههگهر كو وى گونهههكى مهزن د جارا دووهم ده دابه بكرن، وهها باف دكاره كورئ خوه ژ پارا پاشقهمايينا كورهتياى فه بده ب بپشككرن.

بهندا (۱۷۰)

ههگهر كو ژنا مرؤفهكى نازاد ژيره كور دانه بزايين و بهندا وى زى ژيره كور دانه بزايين و باف د دهما ژيانا خوه ده ژ بوئا كورين خوه فه داته بگوتن، ژ ين كو بهندا وى ژيره دابوون بزايين: "هوون ب كورين من فه تېتن بدهركهفتن"، كو ئەو وان ب نالا كورين ژنا خوهيى پيشى فه دده بدان، د پشتره باف تېته بمرن، كورين ژنا پيشين و كورين بهندئ مالداريا مالا باقى خوه ب مينا ههقهه ل ههقدوو ده دده بپارقهكرن. كورئ مهزن، ژ يى كو ئەو ب كورئ ژنا پيشين فه تېته بدهركهفتن، ژ خومره پهرجى ب دلى خوه فه دده بههلبژارتن و بمرن.

بهندا (۱۷۱)

ليبهلى ههگهر كو باف د ژينا خوه ده ژ بوئا كورين بهندا خوه فه، ژ يين كو بهندئ ئەو ژيره دابوون بزايين، "هوون ب كورين من فه تېتن بدهركهفتن"، نه داته بگوتن و باف هاته بمرن، وهها كورين بهندئ لگهل كورين ژنا پيشين ده مالداريا مالا باقى خوه نادن بپارقهكرن؛ وهها دقى نازادى ژ بوئا بهندئ و كورين وئ فه بېته بدان و كورين ژنى نكارن ژ بوئا كورين بهندئ تو كاركرنان بدن بخوهستن، ژنا پيشين دكاره ئانينين خوه ژ هه موو ديارين خوه، ژ يين كو

میږی وئ پئ دابوون بدن و ژیره لسهر قافک ده دابوون بنفیساندن، ژ خومره بده بېرن و نهو دکاره د نافا مالا میږی خوه ده ب دريژبوونا ژنا خوه فه بیته بمایین و نهو ب خوه دانی بکارناینی فه ژیره تیته بدهرکهفتن، نهو نکاره وئ مالی ب زیف فه بده بفرۆشتن؛ پاشقه مایینا وینا ب مالداریا کوری وئ فه تیته بدهرکهفتن.

به‌ندا (۱۷۲)

هه‌گهر کو میږی وئ ژیره تو دیاری نه‌دابوو بدن، وه‌ها دقئ کو نهو ژیره قه‌له‌نی وئ بدن بقه‌زیفراندن، و نهو ژ مالداریا مالا میږی خوه فه به‌شه‌کی ب نالا پشکا یه‌که‌کی ژ پشکا پاشقه‌مایینی فه بده بوهرگرتن؛ هه‌گهر کو کورین وئ، دا کو نهو وئ ژ نافا مالی فه بدن بدوورکرن، داتن بخوه‌ستن، وه‌ها دقئ کو دادوهر ل کیشا وینا ده لی بدن بلیقه‌نه‌راندن و نهو دقین لسهر کورین وئ ده سزادانی بدن بدانین؛ کو نهف ژنا هانی ژ نافا مالا میږی خوه فه نکاره بیته بدوورکرن؛ لیبه‌لی هه‌گهر کو نهف ژنا هانی بخوازه بیته بچووین، وه‌ها دقئ نهو دیاریان، ژ یین کو میږی وئ ژیره دابوون بدن، ژ بوئا کورین خوه فه بده بقه‌زیفراندن و نهو نانینین لگهل خوه ده ژ نالا مالا باقی خوه فه ژ خومره بده بهلگرتن؛ د پشتره نهو دکاره میږه‌کی ل گؤرا دلی خوه ده ژ خومره بده بهلگرتن.

به‌ندا (۱۷۳)

هه‌گهر کو فی ژنا هانی ژ بوئا میږی خوه‌یی داوی فه لاک دانه بزایین، د خانیی کو نهو تیده هاتبوو بکه‌فتن، لیبه‌لی د پشتره نهف ژنا هانی هاته بمرن، وه‌ها نانینین⁽²⁷⁾ لگهل وئ ده د نافا کورین خوه‌یی به‌ری و نها ده تیتن بپارقه‌کرن.

(27) Mitgiff: Dowry: نه‌خت، جهاز، قه‌له‌ن.

بهندا (۱۷۴)

لهگه لئ ههگه ر كو نهو نهما بپتر ژ بوئا ميړئ خوھيي داوي فه لاوكان دده
بزايين، ودها نهختئ وي كورين ميړئ وي پيشي ژ خوهره ددن بېرن.

بهندا (۱۷۵)

ههگه ر كو بهندهيهكي قهسري يانژي بهندهيهكي ژيردهست كهچا مروقهكي
نازاد داته بئانين و وي كور ژيره داتن بزايين، ودها خوھديئ بهنديئ نكاره ب
بهرامبهري كورين كهچا مروقي نازاد فه تو بهنديتيئ بده بداخوازيكرن.

بهندا (۱۷۶)

ههگه ر كو بهندهيهكي قهسري يانژي بهندهيهكي ژيردهست كهچا مروقهكي
نازاد داته بئانين و گاڤا كو وي نهو ئاني وي نهختئ مالا باقي خوه ژ بوئا ناڤا
مالا بهندي قهسري فه يانژي ژ بوئا ناڤا مالا بهندي ژيردهست فه داته بختن و
د پشتره كو وان مالهك دانه بدوروستكرن و وان ب ههڤدوو ره خانیهك دانه
بئافاكرن و فراخين مالي و پيوستيين وي دانه بپهيداكرن، لئبهلي د پشتره
بهندي قهسري يانژي بهندي ژيردهست هاته بمرن، ودها دي كهچا مروقي نازاد
نهختئ خوه بده بېرن؛ ههموويي دن، ژ چيپن كو ميړئ وي و وي د پشتي ژيانا
واني ب ههڤره دانه بكومكرن، نهو ب دو پهرجان فه تينن بپارڤهكرن، نيڤ
په رچه ژئ خوھديئ بهندي ژ خوهره دده بېرن و نيڤي دن كهچا مروقي نازاد ژ
خوهره و زاروكين خوهره دده بېرن.

ههگه ر كو كهچا مروقي نازاد ب خوهداني تو نهختئ فه نهپيته بدهركهفتن،
ودها نهو ههموو ژ بوئا دو پهرجان فه ددن بپارڤهكرن، ژ چيپن كو ميړئ وي و
وي د پشتي ژيانا واني ب ههڤره دابوون بكومكرن. نيڤ پارچه ژئ خوھديئ
بهندي ژ خوهره دده بهلانين و كهچا مروقي نازاد نيڤي دن ژ بوئا زاروكين
خوهره بوهرگرتن.

بهندا (۱۷۷)

ههگهر کو بیهک، ژ یا کو هیژ زارۆکین وئ ب بچووک فه تیتن بدهرکهفتن، ژ بۆنا نافا مالا یهکهکی دن فه دخوازه بیته بکهفتن، وهها ئەو ب بیدهستوورا دادوهر فه نکاره بیته بکهفتن؛ فیجا کو ئەو دخوازه ژ بۆنا نافا مالا یهکهکی دن فه بیته بکهفتن، دادوهر ل کیشا مالا میړئ وئ بهری ده ددن بلیقهنهراندن، د پشتره ئەو ژیره مالا میړئ وئ بهری ددن بدن و میړئ وئ داوی و ئەف ژنا هانی ب ههقره قافکهکی ب نافرۆکی فه ددن بنفیسانندن: کو ئەو دئ مالی ب ریکوپیک فه بدن بهلانین و بدانین، پیره ژ ی زارۆکین بچووک ب پهروهدهکرنی فه بدن بمهزنگرن، فراخین مالی ب زیف فه نه دن بفرۆشتن؛ کرایاری، ژ یی کو ئەو فراخین زارۆکین بچووک دده بکرین، ئەو زیفین خوه دده بزیانگرن؛ مالدار ی ژ بۆنا مالداریا خوهدی وئ فه تیته بقهزیفرانندن.

بهندا (۱۷۸)

ههگهر یهک ئەنتوپریستهرن، نادیتوپریستهرن یانژی یهکهکه زکرو- پریستهرن⁽²⁸⁾، ژ یین کو باقی وان نهختین وان لگهل وان ده دابوو بدن، یهک قافک لسه وان ده دابوو بنفیسانندن، لیبهلی لسه قافک ده ژیره نه دابوو بنفیسانندن، کو ئەو دکاره پاشقهمایا خوه ب دلی خوه فه ژ کی ره بده بدن و وی ژیره مافهیی پی دانوستاندن نه دابوو بدن، د پشتره باق تیته بمرن، وهها زهفی وئ و باخی وئ براین وئ ددن بوهرگرتن و ئەو ل گۆرا بلنذبوونا پشکا وینا ده خوارن و فهخوارنی، روون و جل و بهرگان ژیره ددن بدن و وئ ددن بدلکرن؛ لیبهلی ههگهر کو براین وئ ل گۆرا بلنذبوونا پشکا وینا ده خوارن و فهخوارن، روون و جل و بهرگ ژیره نه دانه بدن و ئەو نه دانه بدلکرن، وهها ئەو دکاره زهفی خوه و باخی خوه ب کریقانهکی فه بده بدن، ژ یی کو ئەو ب

(28) ناڤین ژنن نایین پهره سگه هی د زمانی بابلی ده تیتن بدهرکهفتن. جمعه

سهري وئ فہ تیتہ بکہفتن؛ د پشترہ کریفانی وئ وئ دده بخوہدیکن، ئەو دفی ب دریزیا ژینا خوہ فہ لسەر قازانجا زهفی، باخ و ههموو دایینا بافی خوہ فہ بیتہ بزیمانن، ئەو ب مافهیی بکارنانینی فہ تیتہ بدهرکهفتن؛ ئەو ب زیف فہ نکاره وان بده بفرۆشتن، ژ بؤنا یهکهکی دن فہ ئەو نکاره وان ب پاشقهمایي فہ بده بهشتن؛ لیبهلی پاشقهمایینا وینا بخوہ فہ ب مالداریا برایی وئ فہ تیتہ بدهرکهفتن.

بهندا (۱۷۹)

ههگەر کو یهك ئەنتوپریستهرن، نادیتوپریستهرن یانژی یهکهکه زکرو- پریستهرن، ژ یین کو بافی وان نهختین وان لگهل وان ده دابوو بدان و ژیره بهلگهیهکی قافک لسەر وان ده دابوو بنقیساندن، لسەر بهلگهیی قافک ده دابوو بنقیساندن، کو ئەو ژیره ل گؤرا ههلبژارتنا وینا ده دستوورا دانا پاشمایینا وینا ده ل گؤرا دلئ وئ ده دده بدان و ژیره مافهیی ب کارنانینی فہ دده بدان، د پشت ره باف تیتہ بمرن. ئەو دکاره پاشقهمایینا خوہ ژ بؤنا کهسهکی فہ ب دلئ وئ فہ بده بدان؛ برایی وئ نکارن بهر لبهر ده بدن بگرتن.

بهندا (۱۸۰)

ههگەر کو بافی کهچهکی ژ نادینهکه⁽²⁹⁾ ئایینگهها دیړئ فہ یانژی ژ یهکهکه کولماشتو-ئایینگهها خوهدانی فہ تو نهخت نهدابہ بدان، ودها گاڤا کو بافی وئ تیتہ بمرن، دفی مالداریین بافی وئ وهتؤف بیتن بپارقهکرن، کو پشکا وئ ب نالا کورهکی خوهدان پشکا پاشمایي فہ بیتہ بدهرکهفتن، ودها ئەو ب دریزیا ژینا خوہ فہ ژ قازانجی فہ دده بکارکرن، ئەو ب خوهدانی بکارنانینی فہ تیتہ بدهرکهفتن، لیبهلی پاشقهمایا وینا بخوہ فہ ژ بؤنا برایی وئ فہ تیتہ بقهزیفراندن.

⁽²⁹⁾ دپهلکا دیړئ. جمعه

بهندا (۱۸۱)

گافا کو بافهکی نادیتو-پریستهرن - بهندا - خوه یانژی قادشتو-پریستهرن - دیهلکهک - یانژی کهچا پهرهستگههی ژ بؤنا خوهدان فه داته بدیاریکرن، لیبهلی وی ژیره تو نهخت نهدان بدان، وها گافا کو بافی وی تیتته بمرن، دفی نهو پشکا خوه ژ پاشمایننا بافی خوه و مالداریین وینا فه ل گؤرا یهک ژ سسیان ده ژ پشکا پاشقهمایین خوه فه بده بوهرگرتن، وها ب دریژیا ژینا خوه فه ژ قازانجی فه دده بکارکرن. لیبهلی پاشقهمایینا وینا بخوه فه ژ بؤنا برایین وی تیتته بفهزیفراندن.

بهندا (۱۸۲)

ههگهر کو بافهکی ژ بؤنا کهچا خوه فه، یهکهکه نادیتو-پریستهرن ژ یا (خوهدانی) ماردوک فه ژ بابلون فه، تو نهخت پی نهدا بدان، ژ بؤنا وینا فه تو بهلگی قافک نهدا بنقیساندن، د پشتره نهو تیتته بمرن، وها پشکا وینا یهک ژ سسیان فه ژ پشکا پاشقهنایا یهکهکی فه ژ مالداریا پاشقهمایا مالا بافی وی فه تیتته بدهرکهفتن، تو ئهرکین هلانین و دانینا ئهرد لسهر ده ناییتن بدهرکهفتن، یهکهک ژ نادیتو-پریستهرن فه ژ یا ماردوک فه دکاره پاشقهمایینا خوه ژ بؤنا ههرکهسی فه ل گؤرا دلی خوه ده بده بدان.

بهندا (۱۸۳)

ههگهر کو بافی کهچهکی، ژ یهکهکه سوگرتو-پریستهرن فه نهخت داته بدان و نهو ژ بؤنا میهرکی فه داته بدان و وی ژیره لسهر ده بهلگهیهکی قافک ده پی داته بنقیساندن، د پشتره نهو هاته بمرن، وها نهف د بهشداربوونا مالداریا پاشقهمایینا مالا بافی خوه ده نکاره خوه بده بهشداریکرن.

بەندا (۱۸۴)

هەگەر کو مروفهكى ئازاد ژ بۇنا كهچا خوه فه، يهكهك سوگرتو-پريستهرن، تو نهخت نهدا بدان، نهژی نهو ژ بۇنا ميړهكى فه داته بدان، د پشتره نهو هاته بمرن، وهها دقئ لسهر براييڼ وي ده نهختهكى ل گوړا پشكا پارا وي ده ژ پاشقهمايا مالداريا باقئ وي فه ژيره بدن بدان و نهو دقئڼ وي ژ بۇنا ميړهكى ژى فه بدن بدان.

بەندا (۱۸۵)

هەگەر کو مروفهكى ئازاد لاههك ژ خوهره ب كورئ خوه فه داته بنافكرن و بمرنكرن، وهها كهسهك نكاره في لاهكى بخوهديكري بده بداخوازكرن.

بەندا (۱۸۶)

هەگەر کو مروفهكى كورهكى بچووك ب نالا كورئ خوه فه ژ خوهره داته بوهرگرتن، ليبهلي وي ژ خوهره دابوو بدانين، كو ل باق و دييا وينا ده هاتبوو بليگه راندن، وهها دقئ نهف كورئ خوهديكري ژ بۇنا مالا باقئ خوه فه بيته بقهزيفراندن.

بەندا (۱۸۷)

ب لاهئ ناقماليهكى ديوانا پاديشاه فه، ب يهكهكى فه د نافا قهسرا پاديشاه ده و يهكهكى ژ كورين زكرو-پريستهرن فه نكاره بيته بخوهستن.

بەندا (۱۸۸)

هەگەر کو يهكهكى ژ دهستهيڼ دستكاران كورهك ب نالا كوركورنئ فه ژ خوهره داته بوهرگرتن و وي نهو ب دستكاريا خوه فه داته بهينكرن، وهها كهس نكاره في ژ خوهره بده بخوهستن.

بهندا (۱۸۹)

ههگهر کو ئەو وی ب دەستکاریا خوه فه نهده بهینکرن، وهها ئەف کورئ
خوهدیگری دکاره ژ بؤنا نافا مالا بافی خوه فه بیته بقهزیفراندن.

بهندا (۱۹۰)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد کورهکی بچووک، ژ یی کو وی ئەو ب نالا کورئ
خوه فه دابوو بوهرگرتن و وی ئەو دابوو مهزنکرن، لیبهلی ب راستی فه وی ئەو
لگهل کورین خوه ده نهدداته بژمارتن، وهها ئەف کورئ خوهدیگری دکاره ژ بؤنا
نافا مالا بافی خوه فه بیته بقهزیفراندن.

بهندا (۱۹۱)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد، ژ یی کو وی کورهک ژ خوهه داته بکورکرن و
بخوهدیگری، ژنهک ژ خوهه داته بنانین، د پشته ژیره لاوک هاتن بچیبوون و وی
خوهست، کو ئەو خوه ژ کورئ خوهدیگریا فه بده بقه دوورکرن، وهها ئەف کورئ
هانئ ب دهست فالاه فه نایته بچووین، بافی وی، ژ یی کو وی ئەو دابوو
بخوهدیگری، دفی کو ئەو ژ بؤنا وینا فه ژ مالداریا خوه فه یهکهکی ژ سسیان فه
ژ پاشقه مایا خوه فه بده بدان، د پشته ئەو دکاره بیته بچووین؛ ژ زهفی. باخ و
خانئ خوه فه پیوست نییه، کو ئەو ژ بؤنا وینا فه تشتهکی بده بدان.

بهندا (۱۹۲)

ههگهر کو لوهکی نافمالیی دیوانئ یانزی ژ کورئ یهک زکرو پریستهرن فه ژ
بؤنا بافی خوه فه داته بگۆتن، ژ یی کو وی ئەو دابوو بخوهدیگری، یانزی ژ بؤنا
دییا خوه فه، ژ یا کو وئ ئەو دابوو بخوهدیگری "تو نه ب بافی من فه تیته
بدهرکهفتن" / "تو نه ب دییا من فه تیته بدهرکهفتن"، وهها مروّف دفی زمانی
وی بده بژیکرن.

بهندا (۱۹۳)

ههگهر کو لاوهکی ناهمالیئ دیوانی یانژی کورئ یهک زکروپه ریستهرن ب دزی فه مالا بافی خوه داته بدیتن و وی داته بدهستپیکرن، کو ئه و بافکرنی خوه و دیکرنا خوه لبه ر چافیئ خوه ده بده برهشکرن و ئه و ژ بونا نافا مالا بافی خوه فه بیته بچووین، وهها دفی مروّف چافیئ وی بده بدهرکرن.

بهندا (۱۹۴)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد کورئ خوه ژ بونا دایهکی فه داته بدان، و ئه و کورئ هانی د نافا دهستپن دایهکی ده هاته بمرن، دایهک ب بیدهستوورا باف و دیئا وی فه کورهکی دن دداته بشیرکرن، وهها دفی مروّف فی لسه ر وی ده بده بجهکرن، و ژبه ر کو وی ب بیدهستوورا باف و دیئا وی فه کورهکی دن دداته بشیرکرن، وهها دفی مروّف پیسیرین وی بده بژیکرن.

بهندا (۱۹۵)

ههگهر کو کورهکی ژ بافی خوه ده داته بخستن، وهها دفی مروّف دهستپن وی بدن بژیکرن.

بهندا (۱۹۶)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد چافیئ کورهکی مروّفهکی دنی نازاد داته بدهرکرن، وهها دفی مروّف چافیئ وی بدن بدهرکرن.

بهندا (۱۹۷)

ههگهر کو وی ههستپین مروّفهکی نازادی دن داتن بشکه ناندن، وهها دفی مروّف ههستپین وی بدن بشکه ناندن.

بهندا (۱۹۸)

ههگەر کو وی چافئ ژێردهستهکی داته بدهرکرن یانژی وی ههستیین ژێردهستهکی داته بشکهناندن، وهها دقئ ئه و منهیهکه زیف بده بدن.

بهندا (۱۹۹)

ههگەر کو چافئ بهندهیهکی مرۆقهکی نازاد داته بدهرکرن یانژی ههستیین بهندهیهکی مرۆقهکی نازاد داته بشکهناندن، وهها دقئ ئه و نیقئ بوهایئ هیژابوونا وینا بده بدن.

بهندا (۲۰۰)

ههگەر کو مرۆقهکی نازاد درانی یهکهکی دنی ب مینا خوه فه داته بشکهناندن، وهها دقئ مرۆق درانی وی بده بشکهناندن.

بهندا (۲۰۱)

ههگەر کو وی درانی ژێردهستهکی داته بشکهناندن، وهها دقئ ئه و ۲/۱ منه زیف بده بدن.

بهندا (۲۰۲)

ههگەر کو مرۆقهکی نازاد سیلاک ل هنارۆکا مرۆقهکی نازادی دنی ژئ بلندتر ده داته بلیدان، وهها دقئ ئه و د دادگههئ ده ب ۶۰ تهریا گاف فه لی بیته بلیدان.

بهندا (۲۰۳)

ههگەر کو کورئ مرۆقهکی نازاد ژ بوئا کورئ مرۆقهکی نازادی دن فه، ژ یئ کو ئه و ب مینا وی فه تیته بدهرکهفتن، سیلاک داته بلیدان، وهها دقئ ئه و ۱ منه زیف بده بدن.

بەندە (۲۰۴)

هەگەر کو ژێردەستەکی سیلاک ل ھنارۆکا ژێردەستەکی دن دە داتە بلیدان،
وہا دقئ ئەو ۱۰ شەکەل زیف بەدە بدن.

بەندە (۲۰۵)

هەگەر کو بەندئ مرۆفەکی ئازاد سیلاک ل ھنارۆکا کورئ مرۆفەکی ئازاد دە
داتە بلیخستن، وہا دقئ مرۆف گوہئ وی بەدە بژیکرن.

بەندە (۲۰۶)

هەگەر کو مرۆفەکی ئازاد د پەقچوونئ دە ل مرۆفەکی ئازادی دنی دن دە
داتە بلیخستن و وی ئەو پئ داتە ب برینداریکرن، وہا دقئ ئەف مرۆفئ ئازاد
بەدە بسوندخوارن، "کو من نہ بزانیبوون فە لی داییتە بلیدان"، وہا دقئ ئەو ژ
بؤنا دەرمانکرنا دۆکتۆر فە بەدە بدن.

بەندە (۲۰۷)

هەگەر کو ئەو د ئەنجامئ برینداریا خوہ دە ھاتە بمرن، وہا ئەو ددە
بسوندخوارن و هەگەر کو ئەو ب کورەکی مرۆفەکی ئازاد فە بیئە بەدەرکەفتن،
دقئ ئەو ۲/۱ منە زیف بەدە بدن.

بەندە (۲۰۸)

لیبەلئ هەگەر کو ئەو ب کورئ ژێردەستەکی فە بیئە بەدەرکەفتن، وہا دقئ
ئەو ۳/۱ منە زیف بەدە بدن.

بەندە (۲۰۹)

هەگەر کو مرۆفەکی ئازاد ل کەچا مرۆفەکی ئازادی دن دە داتە بلیدان و ئەو
پیرە ھاتە ببەرئافیتن، وہا دقئ ئەو ژ بؤنا بەرئافیتن بەرئ وی فە ۱۰ شەکەل
زیف بەدە بدن.

بهندا (۲۱۰)

ههگەر کو ئەف کەچا هانی هاته بمرن، وهها دفی مرؤف کەچا وی بده بکوشتن.

بهندا (۲۱۱)

ههگەر کو وی ل گهل کەچا ژیردهستهکی ده د رییا پیهنهکی ده داته بکرن، کو ئەو بهری بهر خوه بده بنافیتن، وهها دفی ئەو ۵ شهکهل زیف بده بدان.

بهندا (۲۱۲)

ههگەر کو ئەف ژنا هانی هاته بمرن، وهها دفی ئەو ۲/۱ منه زیف بده بدان.

بهندا (۲۱۳)

ههگەر کو وی ل بهندا مرؤفهکی نازاد ده داته بلیدان و وی پیره بهری بهر خوه داته بونداکرن، وهها دفی ئەو ۲ شهکهلان بده بدان.

بهندا (۲۱۴)

ههگەر کو ئەف بهندا هانی هاته بمرن، وهها دفی ئەو ۳/۱ منه زیف بده بدان.

بهندا (۲۱۵)

ههگەر کو دهکتورهکی ژ بونا مرؤفهکی نازاد فه لگهل نهشتهرهکی ده گران داته بکرن و پیره مرؤفی نازاد پی داته بساخکرن، یانزی وی لگهل نهشتهری ده قاپاخا چافی مرؤفهکی نازاد داته بفهکرن و پیره وی چافی مرؤفی نازاد داته بساخکرن، وهها دفی ئەو ژ بونا فیئا فه ۱۰ شهکهلان بده بوهرگرتن.

بهندا (۲۱۶)

ههگەر کو ئەو ب کوری بهکهکی ژیردهست فه بیته بدهرکهفتن، وهها دفی ئەو ۵ شهکهل زیف بده بوهرگرتن.

بهندا (۲۱۷)

ههگەر کو ئه و ب بهندی مروڤهکی نازاد فه بیته بدهرکهفتن، وهها دڤی لسهر
خوهدی بهندی ده کو ئه و ۲ شهکهلان ژ بوئا دهکتور فه بده بدان.

بهندا (۲۱۸)

ههگەر کو دهکتورهکی ژ بوئا مروڤهکی نازاد فه لگهل نهشتهری ده برینهکه
گران پی داته بگهاندن و مروڤی نازاد پی هاته بمرن، یانژی کو وی قاپاخا چافی
مروڤهکی نازاد داته بڤهکرن و وی چافی مروڤی نازاد پی داته بڤهراکرن، وهها
دڤی مروڤ دهستی وی بده بژیکرن.

بهندا (۲۱۹)

ههگەر کو دهکتورهکی ژ بوئا بهندهیی مروڤهکی نازاد فه لگهل نهشتهری فه
برینهکه گران پی داته بگهاندن و ئه و پی هاته بمرن، وهها دڤی ئه و بهندهیهکی
ژ دیلغا بهندهیهکی فه بده بدانین.

بهندا (۲۲۰)

ههگەر کو وی قاپاخا چافی وی ب نهشتهری فه داته بڤهکرن و وی پیره
چافی وی داته بڤهراکرن، وهها دڤی ئه و ب زیف فه نیفی ژ بوهایی کرنا وینا
فه بده بدان.

بهندا (۲۲۱)

ههگەر کو دهکتورهکی ههستیین شکهستیین مروڤهکی نازاد داتن بساخکرن
یانژی کو وی رههکه نهخوهش داته بساخکرن، وهها دڤی لسهر بریندار ده کو
ئه و ژ بوئا دهکتور فه ۵ شهکهل زیف فه بده بدان.

بهندا (۲۲۲)

ههگهر کو ئه و ب کورئ ژېردستهکي فه بيته بدمرکهفتن، وهها دقئ ئه و ۳ شهکهل زيف بده بدان.

بهندا (۲۲۳)

ههگهر کو ئه و ب بهندئ مروّفهکي نازاد فه بيته بدمرکهفتن، وهها دقئ خوديئ بهندئ ژ بؤنا دکتور فه ۲ شهکهل زيف بده بدان.

بهندا (۲۲۴)

ههگهر کو دهکتورهکي دهواران يانژي کهران ژ بؤنا گايهکي يانژي کهرهکئ فه برينهکه گران داته بکرن و پئ ئه و داته بساخکرن، وهها دقئ کو خوديئ گا يانژي کهر ۶/۱ ژ بوهايئ کرينئ فه ب زيف فه ژ بؤنا دهکتور فه ب نالا کريا وي فه پئ بده بدان.

بهندا (۲۲۵)

ههگهر کو وي ژ بؤنا گايهکي يانژي کهرهکي فه برينهکه گران پئ داته بگهانندن و ئه و پئ هاته بمرن، وهها دقئ ئه و ژ بؤنا خودي فه ۲/۱ بوهايئ کرينئ فه بده بدان.

بهندا (۲۲۶)

ههگهر کو داقفانهکي دهقا بهندهيهکي ب بي دستوورا خوديئ وي فه دهقا بهنديتيا وي داته بهلانين، وهها دقئ مروّف دهستئ وي بده بژيکرن.

بەندا (۲۲۷)

هەگەر کو مروڤهکی ئازاد دەققانەك داتە بخاپاندن و وی دەقا بەندی ئەیی
وی داتە بەلانین، وەها دقئ مروڤ قئ مروڤئ ئازاد بدە بکوشتن و وی لبهەر دەریئ
وی دە بدە بەهلاویستاندن؛ دەققان دقئ بدە بسوندخوارن: "کو من ب زانەبوون
قە نەدایە بەلانین" و ئەو ب بی گونەھ قە ژئ تیتە بدەرکەفتن.

بەندا (۲۲۸)

هەگەر کو هۆستەکی ئافانیئ ژ بوئا مروڤهکی ئازاد قە خانیهك داتە
بئافاکرن، وەها دقئ ئەو ژ بوئا هەر ۳۶ گازین بنگەھئ پەرچئ خانئ قە ۲
شەکەل زیف ب نالا کرئ قە ژ بوئا وینا قە بدە بدان.

بەندا (۲۲۹)

هەگەر کو هۆستەیهکی ئافانیئ ژ بوئا مروڤهکی ئازاد قە خانیهك داتە
بئافاکرن، لیبەلئ وی کارئ خوہ نە ب باشئ قە دایە ب سەرۆبەرکرن و ئەو
خانئ، ژ یئ کو وی دابوو بئافاکرن، هاتە بەهلوشاندن و وی پیره خوهدیئ
خانئ پئ داتە بکوشتن، وەها دقئ مروڤ وی هۆستئ ئافانیئ بدە بکوشتن.

بەندا (۲۳۰)

هەگەر کو وی پئ کورئ خوهدیئ خانئ داتە بکوشتن، وەها دقئ مروڤ کورئ
قئ هۆستەیی ئافانیئ بدە بکوشتن.

بەندا (۲۳۱)

هەگەر کو وی پئ کورئ خەوهدیئ خانئ داتە بکوشتن، وەها دقئ ئەو ژ بوئا
خوهدیئ خانئ قە بەندەیهکی ب نالا بەندەیی خوهدیئ خانئ قە پئ بدە بدان.

بەندا (۲۳۲)

هەگەر کو وی مالدارى داتە بنابوودىكرن، وەها دقئ ئەو هەمووى ژ ديلفه بده بدانين، ژ يى كو وی دابوو بنابوودىكرن؛ وەها ژى دقئ ئەو جارەكە دن خانى ب پەريڻ خوه فه بده بنافاكرن، ژبەر كو وی خانى، ژ يى كو وی ئەو دابوو بنافاكرن، نه ب تيربوونا خورتبوونى فه دابوو بنافاكرن و ژبەر فى ژى فه ئەو هاته بههلوەشاندن.

بەندا (۲۳۳)

هەگەر كو هۆستايەكى ئافانىي ژ بۇنا مرؤفەكى ئازاد فه خانىهك داتە بنافاكرن، لىبەلىي وی كارئ خوه نه ل گۇرا ريزانين هونەرا خوه ده دايبته بكرن و پيره ديوارەك ب خوارى فه هاتيه بدانين، وەها دقئ لسەر فى هۆستى ئافانىي ده فى ديوارى هانى جارەكە دن ب پەريڻ خوه فه بده براستكرن.

بەندا (۲۳۴)

هەگەر كو قەيكفانەك ژ بۇنا مرؤفەكى ئازاد ب فرەهبوونا ۱۸۰۰۰ كۆر فه داتە بنافاكرن، وەها دقئ ئەو ژ بۇنا وينا فه ۲ شەكەل ژ بۇنا كريا وی فه پى بده بدان.

بەندا (۲۳۵)

هەگەر كو قەيكفانەكى قەيكەك ژ بۇنا مرؤفەكى ئازاد داتە بنافاكرن، لىبەلىي وی پيره كارئ خوه نه ب باشى فه دايبه ب سەروبهركرن و هيژى د نافا فى سالا هانى ده فى قەيكا هانى خوه داتە بخواركرن و زيان پى هاته بكەفتن، وەها دقئ ئەو فى قەيكا هانى ژ هەقدوو فه بده بقەخستن و ئەو ب مالى خوه فه وى بده بخورتكرن و بباشكرن و ئەو دقئ قەيكا باشكرى و خورتكرى ژ بۇنا خوهديي وى فه بده بدان.

بهندا (۲۳۶)

ههگەر کو مروڤهکی نازاد قهیکا خوه ژ بوئا قهیکفانهکی فه ب کرئ فه داته بدن و قهیکفان ب تمبهل فه دهاته بدهرکهفتن و قهیک هاته ب بنئافکرن یانژی ب نابوودیکرن، وها دفئ قهیکفان ژ دیلئا قهیکئ فه ژ بوئا خوهدیئ قهیکئ فه بده بدن.

بهندا (۲۳۷)

ههگەر کو مروڤهکی نازاد قهیکفانهک و قهیکهک ب کرئ فه داته بگرتن و وی ئه و ب دهخل و دان، هریئ، روون، خورما و ههموو تشتین دن فه داته ببارکرن، ئهف قهیکفانئ هانئ ب تمبهل فه دهاته بدهرکهفتن و قهیک هاته ب بنئافکرن، وها زی پیره نافروکا وئ هاته بنابوودکرن، وها دفئ قهیکفان ژ دیلئا قهیکئ فه، ژ یا کو وی ئه و دابوو ب بنئافکرن و ژ بوئا ههموویئ فه، چیی کو وی ژ نافروکا وینا فه دابوو ب نابوودیکرن، بده بدن.

بهندا (۲۳۸)

ههگەر کو قهیکفانهکی قهیکا مروڤهکی نازاد داته ب بنئافکرن، د پشتره وی ئه و ژ بنئ ئافئ فه داته ب بلندکرن و وی ئه و داته بچاککرن، وها دفئ ئه و ب زیف فه نیفئ بوهایئ کرینا وینا بده بدن.

بهندا (۲۳۹)

ههگەر کو مروڤهکی نازاد قهیکفانهکی ب کرئ فه بده بگرتن، وها ئه و ژ بوئا وینا فه هه ر سال ۶ کور دهخل و دان ژیره بده بدن.

بهندا (۲۴۰)

ههگەر کو سهرئ قهیکهکی ل قهیکهکه پاچ ده هاته بکهفتن و ئه و هاته ب بنئافکرن، وها دفئ خوهدیئ قهیکئ ههموویئ، ژ بوئا یئ کو قهیکا وینا هاتبوو

ب بنئافكرن، چيىء كو ئهو د قهيكاً وينا ده هاتبوو بونداكرن، لبر خوهدان ده پيء بدو بسونداخوارن، و خوهديء قهيكىء، ژ يا كو قهيكاً وى قهيكاً دن دابوو ببن ئافكرن، ژ ديلفا قهيكاً وى و هموويء دنى تيدو قه پيء بدو بدان.

بهندا (٢٤١)

ههگهر كو مرؤفهكى ئازاد گايهكى گراوكرى داته ببن، وها دقء ئهو ٣/١ منه زيء بدو بدان.

بهندا (٢٤٢)

ههگهر كو مرؤفهكى ئازاد گايهك ژ بوئا سالهكء قه ب كرى قه داته بگرتن، وها دقء ئهو ژ بوئا كاريء گافه ٤ كورين دهل و دان بدو بدان.

بهندا (٢٤٣)

ب نالا كرىكرنا گولكهكى قه دقء ئهو ژ بوئا خوهديء وى قه ٣ كوران ژ دهل و دان قه بدو بدان.

بهندا (٢٤٤)

ههگهر كو مرؤفهكى ئازاد گايهك يانژى كهرك ب كرى قه داته بگرتن و د نافا زهقيكى فالاً ده شيرهكى ئهو داته بكوشتن، وها ئهف بهس و ب تهنها قه ب بهر پرسياريا خوهديء وى قه تيته بدركهفتن.

بهندا (٢٤٥)

ههگهر كو مرؤفهكى ئازاد گايهك ب كرى قه داته بگرتن و ئهو د ريبا تهمبليا وينا ده يانژى د ريبا ليدانا وينا ده هاته بمرن، وها دقء ئهو گايهكى ب مينا گايء وى قه ژ بوئا خوهديء گا قه پيء بدو بدان.

بهندا (۲۴۶)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد گایهک ب کرئ فه داته بگرتن و وی لنگئ وی داته بشکهناندن یانژی رهها قرکا وی داته بژیکرن، وهها دفئ ئەو ژ بوّنا خوددیئ گا فه گا ب دیلافا گا فه پی بده بدان.

بهندا (۲۴۷)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد گایهک ب کرئ فه داته بگرتن و وی چافی وی داته بکۆرکرن، وهها دفئ ئەو ژ بوّنا خوددیئ گا فه ب زیف فه نیفی بوهایئ کرینا وینا بده بدان.

بهندا (۲۴۸)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد گایهک ب کرئ فه داته بگرتن و وی قولۆچین وی داتن بشکهناندن، تهریا وی داته بژیکرن یانژی خری وی داته برین، وهها دفئ ئەو ۴/۱ ژ زیف فه ژ بوهایئ کرینا وینا فه بده بدان.

بهندا (۲۴۹)

ههگهر کو مروّفهکی نازاد گایهک ب کرئ فه داته بگرتن، لیبهلی خوددی لئ داته بخستن و ئەو پی هاته بمرن، وهها مروّفی نازاد ب خوددان فه دده بسوندخوارن، ژ یی کو وی گا دابوو بکریکرن، فیجا ئەو ب بیگونهه فه تیته بدهرکهفتن.

بهندا (۲۵۰)

گافا کو گایهک د چوونا خوه ده ل شهقامهکی ده ل بنگوهی مروّفهکی نازاد فه هاته بکهفتن و پیره ئەو پی هاته بکوشتن، وهها ئەف گلیی هانی ب تو گلیی مافهیی فه ناییته بدهرکهفتن.

بهندا (۲۵۱)

ههگهر کو گایئ مرؤفهکی نازاد ب پؤشفهدان فه دهاته بدهرکهفتن، ب نال پؤشفهدان فه کارمهندیا وینا ئه و دابوو بناسین، لیبهلی وی قولوچین وی نهدابوون برین، گایئ خوه نهدابوو بگریدان، و فی گایئ هانی ئیتر کورئ مرؤفهکی نازاد داته بپؤشپیدان و ئه و پی هاته بمرن، وها دفی ئه و ۲/۱ منه زیف فه پی بده بدان.

بهندا (۲۵۲)

ههگهر کو ئه و ب بهندیئ مرؤفهکی نازاد فه بیته بدهرکهفتن، وها دفی ئه و ۳/۱ منه زیف پی بده بدان.

بهندا (۲۵۳)

ههگهر کو مرؤفهکی نازاد مرؤفهکی دنی نازاد ژ بؤنا چافدیریا زهفیئ خوه فه داته بگریکرن و وی ژ بؤنا وینا فه تؤف داته سپارتن، وی ژ بؤنا وینا فه گا داتن بدان، دا کو ئه و زهفی بده بچاندن، ههگهر کو مرؤفی نازاد تؤف یانژی نیم داته بدزیکرن و ئه ف د نافا دهستین وی ده هاتن بگرتن، وها دفی مرؤف دهستی وی بده بگریکرن.

بهندا (۲۵۴)

ههگهر کو وی تؤف داته برن و گا د ریبا برچیپوونی ده دانه ب لاوازکرن، وها دفی ئه و دوجاری ژ دیلفا دهخل و دان بده بدانین.

بهندا (۲۵۵)

ههگهر کو گا ژ بؤنا مرؤفهکی نازاد فه ب بهرامبهری کرئ فه هاته بدان یانژی وی تؤف داته بدزیکرن و لسهر زهفی ده وی نههشت تو تشت بیته بشینکرن، وها گافا کو مرؤف لسهر فی مرؤفی نازاد ده فی دده بجهکرن،

ئەو دقئى دەما چىنىنى دە لىسەر ۶۴۸۰۰ مەترى چارگوشى دە ۱۸۰۰ لىتر دەخل و دان بدە بدان.

بەندا (۲۵۶)

هەگەر كو تشتىن ژ دىلفى فە نكارە بدە بجەكرن، وەها دقئى مرؤف وى لىسەر فى زەقىي هانى دە ب جۆتى گاف فە بدە براكشاندىن.

بەندا (۲۵۷)

هەگەر كو مرؤفەكى ئازاد جۆتكارە داتە ب كرېگرتن، وەها دقئى ئەو ژ بۇنا وينا فە ۲۴۰۰ لىتر دەخل و دان ژ بۇنا هەر سالەكى فە پى بدە بدان.

بەندا (۲۵۸)

هەگەر كو مرؤفەكى ئازاد سەپانەك داتە ب كرېگرتن، وەها دقئى ئەو ژ بۇنا وينا فە ۱۸۰۰ لىتر دەخل و دان پى بدە بدان.

بەندا (۲۵۹)

هەگەر كو مرؤفەكى جۆتەكى تۆفكرنى⁽³⁰⁾ ژ نافا زەقى فە داتە بدزىكرن، وەها دقئى ئەو ژ بۇنا خوەدىي جۆت فە ۵ شەكەلپن زىف بدە بدان.

بەندا (۲۶۰)

هەگەر كو مرؤفەكى ئازاد جۆتەكى فەقولوپاندىن⁽³¹⁾ يانزى جۆتەكى فەراستكرنى داتە بدزىكرن، وەها دقئى ئەو ۳ شەكەلپن زىف بدە بدان.

⁽³⁰⁾ Saatflug: Plough: جۆتەكى تۆفكرنى، هووروبا، جۆت.

⁽³¹⁾ ئەۇ رەنگىن جۆتكرنان ل بابل دە هېژ تانى سەدسالى شازدەهين زايىنى ئەو ل ئەورۇبا دە نەدھاتن بدىتن. جمعه

بەندە (۲۶۱)

هەگەر کو مروّفهکی نازاد شفانەک یانژی گافانەک ژ بۆنا چیراندنا دەواران یانژی پەز فە داتە ب کریگرتن، وەها دقّی ئەو ژ بۆنا وینا فە هەرسال ۲۴۰۰ لیتر دەخل و دان بدە بدن.

بەندە (۲۶۲)

هەگەر کو مروّفهکی نازاد گایەک یانژی پەزەک ژ بۆنا (...); (ب دوو فە فالابونەک ژ ۶ ریزان فە تیتە بدەرکەفتن).

بەندە (۲۶۳)

هەگەر کو مروّفهکی نازاد گایەک یانژی پەزەک، ژ یا کو ئەو ژیرە هاتبوو بدن، هاتە بمرن، وەها دقّی ئەو ژ بۆنا خودی فە ژ دیلقّی فە گایەکی ب مینا گایّی وی فە، پەزەکی ب مینا پەزا وی فە بدە بدن.

بەندە (۲۶۴)

هەگەر کو وی ژ بۆنا گافانەکی یانژی شفانەکی فە دەوار یانژی پەز ژ بۆنا چیراندنی فە داتن بدن و وی تەقایا کریا خوە داتە بوەرگرتن و ئەو ب دلّی خوە فە دهاتە بدەرکەفتن، دەوار هاتن بکیمکرن، پەز هاتن بکیمکرن، زایین هاتە بکیمکرن، وەها دقّی ئەو ل گۆرا مەرچین گریدانا پەیماننا خوە زی دە بیتربوونی و قازانجی بدە بدن.

بهندا (۲۶۵)

ههگهر کو وی ژ بوئا گافانهکی یانژی شفانهکی فه دهوار یانژی پهز ژ بوئا چیراندنی فه داتن بدان، وی نهو داتن بیرن و نیشانا خوهدی جهناوران داته بهلانین، وهها ژ وی نهو ب زیف فه دانه بفرۆستن، وهها دفی مرۆف فی لسهر وی ده بده بجهکرن، نهو دفی ژ بوئا خوهدی گا و پهز فه، ژ یی کو نهو ژ هاتنه بدزیکرن، ب دهجاری فه بده بدان.

بهندا (۲۶۶)

ههگهر کو د نافا کهرکی ده نهخوهشیهک هاته بپیکهفتن یانژی شیرهکی هههک دانه بکوشتن، وهها دفی شفان لبهر خوهدان ده ب بیگونههبوونا خوه فه بده بسوندخوارن، زیانا جهناوهرین کهفتی ژ کهری فه ژ بوئا خوهدی جهناوران فه بیته بقهگهراندن.

بهندا (۲۶۷)

ههگهر کو شفان یانژی گافان ب ته مبهل فه دهاته بدهرکهفتن و د نافا کهری ده نهخوهشی هشت بیته بپیکهفتن، دفی شفان زیانا ساخبوونا نهخوهشیا فیکهفتی، ژ یا کو وی نهو د نافا کهری ده هشت بیته بپیکهفتن، د نافا دهواران و پیز ده بده بدان و نهو دفی وان ژ بوئا خوهدیپن وان فه ب ژمارا بهری فه بده بقهزيفراندن.

بهندا (۲۶۸)

ههگهر کو مرۆفهکی نازاد گایهکی ژ بوئا جهنجهرهکرنی فه داته ب کریگرتن، وهها دفی نهو ۲ لیتر دهخل و دان ژ بوئا فی فه بده بدان.

بەندە (۲۶۹)

هەگەر کو ئەو كەرەكى ژ بۇنا جەنجه رەكرنى فە داتە ب كرېگرتن، وەها دقئ ئەو ۱ ليتر دەخل و دان ژ بۇنا قئ فە بدە بدان.

بەندە (۲۷۰)

هەگەر كو وى نيريهك ژ بۇنا جەنجه رەكرنى فە داتە ب كرېگرتن، وەها دقئ ئەو ۱۰/۱ ليتر دەخل و دان ژ بۇنا قئ فە بدە بدان.

بەندە (۲۷۱)

هەگەر كو مرؤفەكى نازاد گايەك، گوريزاك و گوريزفانەك داتە ب كرېگرتن، وەها دقئ ئەو ژ بۇنا هەر رۆژەكئ فە ۳ شيفلينين دەخل و دان ژ بۇنا قئ فە بدە بدان.

بەندە (۲۷۲)

هەگەر مرؤفەكى نازاد گوريزاك بەس و ب تەنها فە ژ خورە داتە ب كرېگرتن، وەها دقئ ئەو ژ بۇنا هەر رۆژەكئ فە ۴ ليتر دەخل و دان ژ بۇنا قئ فە بدە بدان.

بەندە (۲۷۳)

هەگەر كو مرؤفەكى نازاد كاركەرەك داتە ب كرېگرتن، وەها دقئ ئەو ژ پيشيا پيشى دەستپيكرنا سالى فە تانى مەها پينجان ۵ گران زيف ژ بۇنا هەر رۆژەكئ فە، ژ مەها شەشان فە تانى داوييا سالى فە ۵ گران زيف ژ بۇنا هەر رۆژەكئ فە پئ بدە بدان.

بہندا (۲۷۴)

ہے گہر کو مرؤفہ کی نازاد دہستکارہک داتہ ب کریگرتن، دفی ئہف ب نالا کری
فہ ژ بؤنا وینا فہ (...) ۵ گران زیف،
(ب نالا کریا سہیاندفانہ کی کہ لپیچان فہ (۴) ۵ (۴) گران زیف،
(ب نالا کریا تہفنفانہ کی فتنہبی فہ (۴) (...) گران زیف.
(ب نالا (بریفانی) کہ لپیچان فہ (...) گران زیف،
(ب نالا کریا زیرکہرہ کی فہ (۴) (...) گران زیف،
(ب نالا کریا ہہسنگہرہ کی فہ (۴) (...) گران زیف)،
(ب نالا کریا دارتاشہ کی فہ ۴ (۴) گران زیف،
(ب نالا کریا چہرمفانہ کی فہ (...) گران زیف)،
(ب نالا کریا لوولہفانہ کی فہ (...) گران زیف)،
(ب نالا کریا ہؤستہفانہ کی ئافانیی فہ (...) گران زیف
(ژ بؤنا) ۱ (رؤژی دہ) بدہ بدان.

بہندا (۲۷۵)

ہے گہر کو مرؤفہ کی نازاد قہییہک داتہ ب کریگرتن، وہا دفی ئہو ہہر
رؤژی ۲ گران زیف ژ بؤنا کریا وی فہ بدہ بدان.

بہندا (۲۷۶)

ہے گہر کو مرؤفہ کی نازاد قہییہک کہ بارکیشیی داتہ ب کریگرتن، وہا دفی
ئہو ہہر رؤژی ۲ گران زیف ژ بؤنا کریا وی فہ بدہ بدان.

بہندا (۲۷۷)

ہے گہر کو مرؤفہ کی نازاد قہییہک ب ہلگرتن ۱۸۰۰۰ لیتر (فرہہبونا نافا
وی) فہ داتہ ب کریگرتن، وہا دفی ئہو ژ بؤنا رؤژہکی فہ ۱/۶ (شہکہل) ب نالا
کریا وینا فہ بدہ بدان.

بهندا (۲۷۸)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد بهندهک نیر یانژی می داته بکرین و ئه و یانژی ئهوی، بهری کو مههک ب جارەکی ڤه بیته بداویکرن، ب نهخوشیهکه ڤهگرتی ڤه هاته بکهفتن، وهها ئه و ی یانژی وی ژ بونا فروشتدار ڤه دده بڤهزیفراندن، و کریدار زیف جارەکه دن ژ خومره دده بوهرگرتن، ژ یی کو وی ئه و دابوو بدان.

بهندا (۲۷۹)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد بهندهک نیر یانژی می داته بکرین، و ئه و ژ بال یهکی سییه ڤه هاتن بڤهستن، وهها دڤی فروشتداری وان ژ بونا داخوازڤانی سییه پهرا بده بدان.

بهندا (۲۸۰)

ههگهر کو مروڤهکی نازاد د ناڤا وهلاتهکی بیگانه ده بهندهکی نیر یانژی می مروڤهکی داته بکرین و گاڤا کو ئه و ژ بونا ناڤی وهلاتی خوه ڤه هاته بڤهزیفراندن، خوهدی بهندی نیر یانژی می بهندی خوه یانژی بهندا خوه داته بناسکرن، ههگهر کو ئه و بهندی هانی یانژی ئه ڤه بهندا هانی ب زاروکیین وهلیت ڤه بیتن بدهرکهفتن، وهها دی ئه و ب بی زیڤه بیتن بنازادکرن.

بهندا (۲۸۱)

ههگهر کو ئه و ب زاروکیین وهلاتهکی دن ڤه بیتن بدهرکهفتن، وهها کریدار ب کرینا زیف ڤه لبهر خوهدان ده دده بسوندخوارن، ژ یی کو وی ئه و دابوو بدان و خوهدی بهندی یانژی بهندی وی زیڤی ژ بونا بازرگان ڤه دده بدان، ژ یی کو وی ئه و دابوو بدان و ئه و بهندی خوه یانژی بهندا خوه دده بیرن.

به‌ندا (۲۸۲)

هه‌گه‌ر کو به‌نده‌یه‌کی ژ بو‌نا میرزایی خوه فه داته بگۆتن: "کو تو نه ب میرزایی من فه تیته بده‌رکه‌فتن"، وه‌ها دفی مروّف قینا ژ بو‌نا وینا فه بده بجه‌کرن، کو نه‌و ب نالا به‌ندی وی فه تیته بده‌رکه‌فتن، و میرزایی وی دفی گوھی وی بده بژیکرن.

وه‌رگی‌راندنا فی نقیستا هانی د روژا ۲۰۱۲/۳/۷ ده، ده‌مژمیر ۸:۴۴ ده هاتیه بداویکرن.

کورتیا ژینا وەرگیڤری د نانا چهند ریز و دیران ده

ئەز د ۲۸ گولانا^(۱) سالا ۱۹۳۷ دە ل گوندی کێستەك دە ل هەریمما جزیری دە ل کوردستانا سویری دە ژ مالباتا باشۆکی یەزیدی موسولمان فە هاتمه بزایی؛ ژ بەر کو فەرمانا باق و کالین من ل سەر دەستین سەلتەنەتا ئۆسمانی دە دەر سەدسالی نۆزدهان دە ل شنگالی دە هاتە براکرن و ب داری زۆری فە گومگومه ب دەستین مه فە دانه بهلگرتن.^(۲)

من خوهندنا خوهی دبستانی ل بازاری قامشلۆ و شامی دە ژ سالا ۱۹۴۶ تانی سالا ۱۹۵۹ دە د نانا دبستانی سوریانی دە داته بدایوکرن.

(۱) د پشی لیگه‌راندنه که درێژ دە ل سەر گوتنا دینا من دە ژ بونا میژوویا زایینا من فە ۲۸ گولانا سالا ۱۹۳۷ هاته بدهرکه‌فتن. من و ههروه‌ها ژێ پرانیا هه‌فالین مه یی دن ل ئەورۆپا ده ۲۱ ئاڤاداری رۆژا جه‌ژنا نه‌ورۆزی ب رۆژا زایینا خوه فە دداتن بتومارکرن.

(۲) ده‌رسالا ۱۸۳۱ ده ل سەر ده‌ستین موحه‌مه‌دی پاشایی کۆر، پاشایی ره‌واندووزی ده ل چیاپی شنگالی ده فەرمانا یەزیدیان هاته برابوون. کالکی مه ئەڤدال ل گهل خوه‌ها خوه ده ب داری زۆری فە، ژ ترسا مرنی فە هاتن بموسلمانکرن.

من بوهوشتا خوه ژ بونا عه‌تۆ – ئۆسمان – زیاری فە ب سی سەبەتی هناری نازەنین و هیوانی فە و من دوژەها خوه ب یه‌ک کیلۆ به‌نیی چیاپی عۆمەریان فە ژ بونا موسته‌فایی موحه‌مه‌دی سولیمانی جزیری فە دایته بفرۆتن.

د پشی کرینا بوهوشتا من ره‌ عه‌تۆ ب کێف و دلداری فە ژ بونا به‌ریژ سه‌رۆک مه‌سعود بارزانی فە کرینا به‌هوشتا من پی داته بگه‌اندن. به‌ریژ مه‌سعود ژێ هاته بپرسکرن، ته ب چهند فە بوهوشت ژێ دایته بکرین. وی داته بگۆتن: من ئەو ب سیسەتی هناران فە دایته بکرین. به‌ریژ مه‌سعود لی داته بڤه‌گه‌راندن، ب زیانا ته فە ئەڤ هاتیه بدهرکه‌فتن. وه‌ها عه‌تۆ ئەڤ گه‌تووگۆیا هانی ژ من ره‌ داته بگۆتن. من ژێ لی داته بڤه‌گه‌راندن: به‌لی، به‌ریژ مه‌سعود بارزانی ب راست فە دده بگۆتن، ژ به‌رکو هه‌گه‌ر به‌هوشتا من هه‌با، من ئەو نه‌دداته بفرۆتن. وه‌تۆڤ من خوه ژ بوهوشت و دوژەها موسولمانتی فە ب خشکایی و خوه‌شکایی فە داته برزگارکرن.

د پېښی ده د پاییزا سالا ۱۹۵۹ ده من ل بازاری شامی زانستگه‌ها وی ده د باری
فهلسه‌فی ده داته بخوه‌ندن.

د پشت ره د بوهارا سالا ۱۹۶۰ ل ئەلمانیا فی‌درالی ده ل بازاری مؤنخی ده د
زانستگه‌ها وی ده د بهری زانستین ده‌ولته‌تی ده تانی سالا ۱۹۶۴ داته بخوه‌ندن.

د پاییزا سالا ۱۹۶۴^(۳) ب سایا پارتیا دموکراتی کوردستان فه خوه‌ندن ل
ئەلمانیا دموکراتی ده ب ده‌ستین من و نه هه‌فالیین دنی پارتی فه هاته بکه‌فتن
و من ل به‌رلینا رۆژهلالت ده د کۆلیجا ئابووری ده ئابووریا سیاسی داته بخوه‌ندن.
د تیرمه‌ها سالا ۱۹۶۷ ده من تیده دپلۆم د زانستیا میژوویا ئابووری سیاسی ده
داته بوهرگرتن و هه‌روه‌ها ژی تیده د رشمه‌ها سالا ۱۹۷۲ ده من ناما دکتۆرا د
زانستیا میژوویا ئابووریا سیاسی ده داته بوهرگرتن.

ژ سالا ۱۹۷۵ ده من د واری وهرگه‌رانندی ده دداته بکارکرن.

ژ سالا ۱۹۷۵ تانی سالا ۱۹۹۲ فه من ل زانستگه‌ها هۆمبۆلد ده ل بازاری به‌رلین
ده د بهری میژوویا ئابووریا سیاسی ده ب گشتی فه و د میژوویا ئابووریا سیاسی
ده‌ولته‌تی پاشکه‌فتی ده ب تایبه‌تی فه دداته بکارکرن.

ژ سالا ۱۹۵۳ ده من خوه ب زمانی مه‌یی شی‌رین و په‌ره‌ست فه دداته
بمژوولکرن و وی و هه‌روه‌ها ژی میژوویا مه‌ ته‌فایا بالا من ب سهر خوه فه
دداتن برکشاندن. ب خه‌ونا زارۆتیا من فه ده‌اته بده‌رکه‌فتن، کو ئەز د واری وی
و هه‌روه‌ها ژی میژوویا مه‌ ده بدم بکارکرن و وان بدم بپیشقه‌خستن، داکو
مله‌تی کورد ژ سهدسالیین نافینی و به‌ندیتی فه بیته برزگاریکرن و ب
سهرخوه‌بوونی فه د نا‌فا کوردستانی ده بیته بتاجکرن؛ ژ به‌ر فی ژی فه ئەز ژ
بو‌نا خه‌نده‌کاریی فه ژ بو‌نا نه‌ورۆپا فه هاتم بچووین.

(3) د هموو به‌لگه‌یین دنی نفیسانندی ده د نفیستین من ده ب شاشی فه سالا ۱۹۶۳ هاتیه
بنفیساندن. د پشت چاپکرن و ان نفیستان ده نهو شاشیونا هانی هاته بدیارکرن. ژ به‌ر فی ژی فه
ئەز دخوازم هیقیا لیبوهورانی بدم بکرن و فی شاشیونا هانی ژی ل فی ده‌ری ده بدم براستکرن.

جیهانیبوونا من د تیگههشتنا دیالیکتیکا ژینی ده ل سهر فهلسهفا زهردهستی،
ئه‌رستۆ، خانی، هیگل و مارکس ده تیته ب بنگه‌هکر و پیکئانینا ده‌وله‌ته‌که
مللیی سهر‌به‌خوه فه د نافا کوردستانی ده ل سهر ریپازی بارزانی و فهلسهفا
خانی ده تیته بجی و بوارکر.

ژ سالا ۱۹۵۲ ده و هیژی ئه‌ز ب ئه‌ندامی پارتی فه تیتم بدهرکه‌فتن و ههر و
ههر ئه‌ز ب ژیهاتی فه د نافا ریژین وی ده ب مینا ئه‌ندامه‌کی فه ددم بکارکر.

ژ سالا ۱۹۶۰ تانی ۱۹۸۷ ده من د نافا ریژین کۆمه‌لا خوه‌نده‌فانی کورد ل
ئه‌ورۆپا ده ب ژیهاتیبوون فه دداته بکارکر و د ۲۲ رهمه‌ها سالا ۱۹۶۰ ل بازاری
پلانینگ ده ل نیژیکی مۆنخی ده ل ئەلمانیا فیدرالی ده من به‌شداری د جشینا
پیکئانینا ریخستنا پارتی ده‌مۆکراتی کوردستان ل ئه‌ورۆپا داته بکر و ژ وی
رۆژی ده تانی نه‌ها ئه‌ز د نافا ریژین وی پارتیی ده ددم بکارکر.

د نافا سالی ۱۹۷۹ تانی سالا ۱۹۹۲ ده ب ئه‌ندامی کۆمیتیه‌یا ناوه‌ندی و ئه‌ندامی
مه‌کته‌با سیاسی فه ده‌اتم بدهرکه‌فتن.

ژ سالا ۱۹۹۶ ده ئه‌ز ب نیشانا بارزانی فه هاتم بخه‌لاتکر و هه‌روه‌ها ژ ب
راویژکاری سیاسی فه ژ بو‌نا مه‌سعود بارزانی هاتم بده‌ست‌نیشانکر.

